

I Mappiya a Baheta a Nesurat ni Markos

1 ¹Ide a surat i Mappiya a Baheta megipu ha ni Jesu-Cristu, a Annak na Dios. ²Idi palungo, ket kona ha nesurat ni Isayas a minahagpugto. Nesurat na i inpeta na Dios ha Annak na, a “Atoy i pagpalungowan ko ha nikaw a mangibaheta megipu ha nikaw. Ket paggayakan na i totolay ha pagdemat mo. ³Mahagayag hikuna ha amamugod. Ket iyayag na, a ‘Dandani a dumemat i Apo Cristu. Isu, maggayak kamon ha pagdemat na. Ket pappiyaan moy dan i paglakadan na.’ ” Iday i inpeta na Dios ha Annak na. Ket nesurat ito ni Isayas a minahagpugto, idi nikuna a palungo.

⁴Niyaen, natongpal ito gipu ta naghén ni Juan a Mahagbinyag ha luglugar a awan ha bilabilay. Ket nakangbinyag ken nagitoldu hikuna ha totolay a hidi. Ket inpakatandi na a magpabinyag mina hidi penu mepaenta di a nagbabawi dan hidi ha liwaliwat di ken pinakawan na hidi na Dios ha liwaliwat di. ⁵Ket makpal i inumangay a nagteman ha nikuna. Naggipu hidi ha ili a Jerusalem ken entero a probinsiya na a Judeya. Ket nagbabawi hidi, a nagoni hidi a madukas i ginimigimet di. Ket bininyagan na hidi ni Juan ha karayan Jordan.

⁶Niyaen, i ugali ni Juan i magtennon ha tennon na napobre a hidi ken magkan ha kakanan na napobre. Ta naladi i tennon na ha buk na hayup, ken gaddang na hayup i pagsinturon na. I pagkanaan na i haksa ken habu na pitukan. ⁷Ket ha pinagitoldu na, nakangpakatandi hikuna, a “Atoy nokkan i esa a umuunod ha nikan. Ket mas maturay hikuna ngem hikan. Ta nu ikalanak moy ha nikuna, awanak mekari a mangadya ha sapatos na a kona mina ha tagabu na. Ta hikuna i mas maturay. ⁸Ha nikan, dinom la i pangbinyag ko ha nikam. Ngem ha nikuna, i Espiritu na Dios i pangbinyag na,” a kayat na kagiyan a peturayan na hidi ha Espiritu na Dios.

I Pagbinyag ni Jesus

⁹Idi awan naalay ket dinumemat ni Jesus a naggipu ha ili a Nasaret, ha probinsiya a Galileya. Ket bininyagan na hikuna ni Juan ha karayan

Jordan. ¹⁰Kaawas ni Jesus ha dinom, ket naenta na i langit a linumukat ken i Espiritu na Dios a inumugsad ha nikuna a kona ha kalapati. ¹¹Ket atoy i esa a timek a naggipu ha langit, “Hikaw i annak ko a ayayatan ko. Matalakak unay ha nikaw,” kon na Dios.

Solisugan ni Satanas ni Jesus

¹²Ket sigud a inturong na Espiritu na Dios ni Jesus ha luglugar a awan ha tolay na. ¹³Ket naghen hikuna hito ha uppat a pulo a pamalak. Ket ha ide a tiyempo, sinulsolisog ni Satanas. Ket atoy bila hay i maingal a hidi a hayup. Ngem atoy bila i anghel a hidi a nagagum ha ni Jesus.

Irugi ni Jesus i Tarabaho na ha Probinsiya a Galileya

¹⁴Idi nebalud ni Juan a Mahagbinyag, inumangay ni Jesus ha probinsiya a Galileya. Ket intotoldu na i Mappiya a Baheta a naggipu ha Dios. ¹⁵Ket inbaheta na, a “Dinumemat dan i oras a paghari na Dios. Magbabawi kamon ha ngamin a liwaliwat moy, ket manahod kam ha ide a Mappiya a Baheta,” kon na.

Ayagan ni Jesus i Uppat a Tolduwan na a hidi

¹⁶Niyaen, idi naglakalakad ni Jesus ha baybay na Galileya, naenta na i duwa a patakka a mahagpadut, a ni Simon ken ni Andres. Ket nangisawat hidi ha sigay di. ¹⁷Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Umuseg kam ha nikan a magbalin a tolduwan ko. Ket awan kam mahagalap ha padut nu awan a mahagitoldu kam ha toloy, penu masakop ko hidi ha paghariyan na Dios,” kon na. ¹⁸Ket sigud a inwarak di i sigay di ket inumuseg hidi ha nikuna.

¹⁹Ket namaybay di Jesus ha ballik pala, ket naenta na di Santiyago ken Juan a patakka, a annak hidi ni Sebedeyo. Ket nagetnod hidi ha abang di a naggayak ha sigay di. ²⁰Ket dagus a inayagan na bila hidi. Sa di, inwarak i hama di ken natangdanan a hidi a agagum dima di ha abang, ket inumuseg hidi ha ni Jesus.

I Lallaki a Naawag

²¹Dinunitang hidi ha ili a Kapernaum. Idi Sabado a pamalak a panganeg, nagitoldu ni Jesus ha kapilya na Judyo a hidi. ²²Ket nalaktat hidi a nagteman, gipu ta manakabalin i pagitoldu na, ket bakkan a kona ha maestro a hidi na Linteg.

²³Idi nagitoldu pala ni Jesus, sinumadap ha kapilya i esa a lakay a naawag na dimonyo. ²⁴Inrangsit na, “Hikaw! Jesus a taga Nasaret! Katandi ko dan a hikaw i esa a pinaangay na Dios! Awan ka ha pakibiyang ha nikami! Awan mo dadailan i gimigimetan mi,” kon na.

²⁵Ngem inbon ni Jesus ha ide a dimonyo, “Awan kas magkagi! Lumapos ka dan. Ket itirak mo i baggi na!” ²⁶Sa, pinayagyag na

dimonyo i baggi na lakay, ket inrangsit na ha mapigsa. Sa hikuna, linumapos ha baggi na lakay heya. ²⁷Ket nalaktat unay i Judyo a hidi, ket nagsinalodsod hidi ha, “Anya wade? Ta sabali i pagitoldu ni Jesus! Ket makaturay hikuna a magbon ha didimonyo. Ket magtungpal hidi ha nikuna,” kon di. ²⁸Ket sigida a newaras i baheta megipu ha ni Jesus ha ngamin a Galileya.

Pahusayan ni Jesus i Makpal a Tolay

²⁹Idi linumapos di Jesus ha kapilya, dinumiretso hidi ha bilay di Simon a patacca, a kaagum di bila ni Santiyago ken ni Juan. ³⁰Niyaen, nagsaket i manugang ni Simon, ta nagladu. Ket inpeta di ha ni Jesus. ³¹Ket inumangay ni Jesus a kinabitan na, ket dinaggapan na a inumikat. Ket hinumusay i ladu na. Ket sinerbiyan na hidi.

³²⁻³³Idi kinumaltob dan i senggit, ket nagpipisan i umili a hidi ha saguppang na bilay a naghengan di Jesus. Ket intugan di ha nikuna i ngamin a nasaksaket onu naawag na didimonyo. ³⁴Ket pinahusay ni Jesus i nagsaket a hidi, ket pinalakad na i makpal a dimonyo. Ket awan na pinalobusan i didimonyo a magkagi, ta katandi di a hikuna i Annak na Dios.

³⁵Idi kaugman na, ket awan pala mademlag, inumikat ni Jesus, ket inumangay ha lugar a awan ha tolal, a nagkararag. ³⁶Ngem linumapos bila ni Simon ken agagum na a mageriyok ha nikuna. ³⁷Idi naeriyokan di, kinagi di, “Maestro, eriyokan na ka na ngamin a kakaili mi aye.” ³⁸Ngem kinagi ni Jesus, “Entamon agay. Tumulos kitam mina ha sabasabali a ili. Ta masapul a magitolduwak ha dendo a lugar. Ide i nangangayan ko ha ihe,” kon na.

³⁹Isu, linumakad di Jesus ha ngamin a Galileya. Ket nagitoldu hikuna ha kapikapilya na Judyo a hidi ken pinalakad na i madukas a hidi a espiritu.

Pahusayan ni Jesus i Esa a Magkattal

⁴⁰Niyaen, atoy i esa a lakay a magkattal a inumangay ha ni Jesus. Ket nagparentumeng a nagpakagbi ha nikuna. “Apo, nu kayat mo, mapahusay mo i baggi ko!” kon na.

⁴¹Ket kinagbiyan ni Jesus a intupo na i kamat na, ket inpeta na, “Kayat ko,” kon na. “Humusay ka dan!” kon ni Jesus. ⁴²Ket bigu la, naadya i kattal na. Ket nahusay i baggi na. ⁴³Ket pinaglakad hikuna ni Jesus a binon na a perpermi. ⁴⁴Kinagi na, “Awan kas magkagi ha maski nu heya. Imbes na, magdiretso ka ha padi, penu bilengan na ka. Ket iyatad mo ha nikuna i pangiwagah mo, penu matongpal i bon ni Moyses. Ket nu kona ihay i gimetan mo, mapanahod mo hidi a pinahusay na ka na Dios,” kon ni Jesus.

⁴⁵Ngem idi nakalakad i lakay, inbahebaheta na megipu ha nagimet ha baggi na. Ket newaras paman ide a baheta. Ket ide i gipu na a nasalenan ni Jesus, a awan nakasaddap ha maski nu anya a ili. Naghen dalla hikuna ha lapos na il-ili. Ket kanayon a dumulug ha nikuna i makpal a tolay.

Pahusayan ni Jesus i esa a Napilay

2 ¹Idi kobosan na kappal a pamalak, ket nagsoli ni Jesus ha ili a Kapernaum. Ket nabaheta na tolay a hidi a nagsoli dan hikuna. ²⁻³Ket dinumulog i makpal hanggan awan hidi ha lugar, maski ha lebut na ridaw. Idi nagitoldu pala ni Jesus, ket dinumemat i uppata a lallaki a nangisew ha esa a napilay. ⁴Ngem gipu ha kakpal na tolay, awan di neyabot ha ni Jesus iday a napilay. Isu, inabotan di i atap ha batug ni Jesus, sa di, intostos i dayon a nagabbagan na pilay. ⁵Idi nakatandiyon ni Jesus a dakkal i panahod di, a nagkona hito, inpeta na ha pilay, “Ilay ko, napakawan dan i liwaliwat mo.”

⁶Niyaen, atoy bila hay i kappal a maestro na Linteg. Ket idi nateman di ito, kinagi di ha nakam di, ⁷“Apay! Heya i lallaki aye a agindidios? Heya i makapakawan ha liwat na tolay, nu awan la i Dios! Ta awan ha sabali,” kon di.

⁸Ngem nakatandiyon ni Jesus i nakam di, ket kinagi na, “Apay a kona hay i nakam moy? ⁹⁻¹⁰Makatandiyon moy mina i pagturay na Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Isu, niyaen, entan moy i pilay aye. Ta awan ha turay ha tolay a makepeta ha, ‘Mapakawan dan i liwaliwat mo!’ Ket awan ha tolay a makepeta ha, ‘Umikat ka! Makalakad ka dan!’ Tamos. Ngem ha nikan, makapaenta ak ha nikam a atoyak ha turay a mangpakawan ha liwat na tolay,” kon ni Jesus. ¹¹Ket inpeta na ha iday a pilay, “Ibon ko ha nikaw, a umikat ka, ket alapan mo i ulas mo, ket magsoli ka dan ha bilay mo,” kon ni Jesus.

¹²Ket dagus a inumikat i napilay. Ket inalap na i ulas na, ket nagsoli hikuna ha saguppang di ngamin. Ket nasbew hidi ngamin, ket indeydeyaw di i Dios. Kinagi di, “Niyaen la a naenta tam i kon na he!” kon di.

Ayagan ni Jesus ni Lebi

¹³Nagsoli manon ni Jesus ha baybay na Galileya. Ket dinumulog ha nikuna i makpal a tolay. Ket nagitoldu hikuna ha nidi. ¹⁴Idi tinumulos manon hikuna a maglakad, naenta na i esa a mahagpabuwis a magetnod ha pahagsingeran na. Ni Lebi i nagen na, a annak ni Alpeyo. Ket inpeta ni Jesus ha ni Lebi, “Umuseg ka ha nikan,” kon na. Ket tinumaknag ni Lebi, a inumuseg ha ni Jesus.

¹⁵Sa, idi nakipagkan di Jesus ha bilay ni Lebi, atoy bila ha ni Jesus ken tolduwan na a hidi i makpal a mahagpabuwis, ken sabasabali a

mahagsalungasing ha Linteg. Ta atoy i makpal a inumunod ha ni Jesus. ¹⁶Ket atoy bila i kappal a Pariseyo a mahagitoldu ha Linteg. Ket idi naenta di a makipagkan ni Jesus ha madukas a totolay, kinagi di ha totolduwan ni Jesus, “Apay a makipagkan hikuna ha mahagpabuwis ken madukas a hidi?” kon di.

¹⁷Ngem nateman ito ni Jesus, ket hikuna i tinumabbeg. Kinagi na, “Nu mahusay i baggi na tolay, awan na masapul i doktor. I magsaket la i makasapul ha doktor. Ket hikan bi i kona ha doktor. Awanak inumangay penu pagbabawian ko i mappiya a hidi a awan ha liwat di, nu awan i madukas a hidi a nagliwat dan,” kon ni Jesus.

I Salodsod Megipu ha Tolay a Magpabiyang a Magkan

¹⁸Idi esa a pamalak, nagpabiyang a magkan i totolduwan ni Juan a Mahagbinyag ken Pariseyo a hidi. Ta kayat di a magtungpal ha pagitoldu na Judyo. Ket inumangay i kappal ha ni Jesus, ket sinalodsod di, “Apay a magpabiyang a magkan i tolduwan a hidi ni Juan a Mahagbinyag, pati hidi a tolduwan na Pariseyo a hidi. Ngem awan a kona hito ha totolduwan mo. Apay a awan kam umuseg ha pagitoldu di?” kinagi di ha ni Jesus.

¹⁹Ket tinabbeg ni Jesus, “Oni, ket kona ha ide i pangaregan ko ha nikam, a nu atoy i pagbodaan, ken atoy i nobyo ken agagum na, anya wade, magkan hidi, onu awan? Siyempre agay! Makipagragasak hidi ken magkan! Awan a mabalin a awan hidi magkan, basta atoy pala i nobyo ha henan di! ²⁰Ngem dumemat nokkan i sabali a tiyempo, ket madakap ide a nobyo, ket mepaadiyo hikuna. Ket iday i tiyempo a pangpabiyang di a magkan, ta maladinget dan hidi,” kon ni Jesus.

²¹Ket intulos ni Jesus i pangaregan na, penu makatandiyang di a awan a mabalin nu melaok i bigu a pagitoldu na, ken alegid a pagitoldu na Judyo. Kinagi na, “Nu atoy i mayat a magitakop ha badu a alegid, awan na meusar i bigu a hamet a pangapol na ha alegid a badu. Ta nu padasan na ito, bumallik i bigu a hamet a intakop na, ket dumakkal manon i pisad na badu. ²²Ket kona bila ha ide. Awan ha mangiyasak ha bigu a basi ha alegid a gaddang a pagsupot na. Ta mapadtak na bigu a basi iday a nesupotan na. Ket magabuyos i bigu a basi. Ket napisad dan i supot. Imbes na, mappiya malla nu meyasak i bigu a basi ha bigu bila a gaddang a pagsupot na.”

I Lentig a Megipu ha Sabado

²³Idi esa a pamalak a maneg na Judyo, naglakalakad di Jesus ha talon. Ket atoy i tolduwan ni Jesus, a nangrugi hidi a magaphok ken magkasel ken magkan ha dawa. ²⁴Ngem atoy bila i Pariseyo a hidi. Ket kinagi di, “Apay? Sabado dan niyaen, ket maggimet kam ha maneg ha Linteg na Judyo,” kon di. ²⁵Ket tinabbeg ni Jesus, “Awan moy dod manakam

i nabasa moy megipu ha ni Dabid ken agagum na, idi nagiyalap ken narigrigatan hidi? ²⁶Nagimet ito idi nagturay di Abiyatar a Katangkayan a Padi. Idi nagiyalap di Dabid, sinumadap hidi ha bilay na Dios, ket inakot ni Dabid i tinapay a pangidatton na padi ha Dios. Ket nagkan hikuna ha denday, ket ingiwat na bila ha agagum na. Maski nu papadi la i mabalin a magkan ha tinapay a kona hay,” kon ni Jesus.

²⁷Sa na, kinagi ha nidi, “Bakkan a pinarsuwa na Dios i tolay penu mapilit hidi, gipu ha Pamalak a Maneg, nu awan a ginimet na ide a Pamalak a Maneg para ha pinagemmang na totolay. ²⁸Niyaen, ha nikan, anya dod i turay ko? Ipeta ko ha nikam a makaturay i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket mepeta ko i gimetan na tolay ha Pamalak a Maneg,” kon ni Jesus.

Magpahasay ni Jesus ha Esa a Sabado

3 ¹Idi sabali pala a Sabado, sinumadap ni Jesus ha esa a kapilya na Judyo. Ket atoy bila hay i esa a lakay a napilay ha kamat na. ²Ket atoy bila i kappal a nagsiim ha ni Jesus nu baka atoy i pahusayan na, maski nu Sabado a maneg a pamalak. Ta kayat di a paliwatan hikuna. ³Niyaen, kinagi ni Jesus ha iday a napilay, “Abeng, tumaknag ka bi ket umangay ha saguppang aye.” ⁴Sa na, kinagi ha dagenday a tolay, “Anya wade i nakam moy megipu ha Pamalak a Maneg? Anya i bagbagay a ipalobus na Linteg a gimetan tam? Mepalobus na i mappiya onu madukas? Magsalakan kitam mina ha totolay, onu kabengan tam mina hidi, maski nu matay?” kon ni Jesus. Ngem awan ha tinumabbeg ha nikuna.

⁵Ket naingal ni Jesus a nangaamata ha nidi. Ket nagsaket i nakam na, ta naigat unay i nakam di. Kinagi na ha iday a napilay, “Iyuyad mo bi i kamat mo,” kon na. Ket idi inyuyad na i kamat na, hinumusay hikuna. ⁶Ket linumapos ha kapilya idagenday a Pariseyo. Ket nakipaguhon hidi ha kappal a sakop ni Hari Herod, nu panyan di patayan ni Jesus.

I Kakpalan a Tolay ha Baybay

⁷⁻⁸Linumakad di Jesus ken tolduwan na, ket inumangay hidi ha baybay. Inumunod bila i kakpalan a tolay. Naggipu hidi ha probinsiya a Galileya, ken Judeya, ken ili a Jerusalem, ken probinsiya a Idumeya, ken lugar ha dibelew na karayan Jordan, ken luglugar a Tiro ken Sidon. Ta nabaheta di i ginimet na. Isu, tinumagubet hidi ha ni Jesus. ⁹Ket inpeta na ha tolduwan na a hidi, a igayak di mina i esa a abang a pagetnodan na. Ta makpal unay i totolay ha hay, ket baka masalditan di hikuna. ¹⁰Ta pinahusay dan ni Jesus i makpal a tolay. Ket gipu ta kona hito, pumipilit a bumikan ha nikuna i ngamin a kessaket, penu makamhit di hikuna. ¹¹Ket ha maski nu heya a naawag na dimonyo, idi netan di ni Jesus,

hinumakab hidi ha saguppang na, ket indulaw di, a “Hikaw i Annak na Dios!” kon di. ¹²Ngem napigsa i pinagibon ni Jesus ha nidi a awan di mina ibaheta megipu ha nikuna.

Piliyan ni Jesus i Esa a Pulo ket Duwa a Apostol Na

¹³Tinumagdak ni Jesus ha amugod, ket inayagan na i kappal a tolduwan na. Ket inumangay hidi ha nikuna. ¹⁴Ket pinili na i esa pulo ket duwa a pinanagenan na ha “Apostol.” I panggep na ha dagende a apostol, a maghen hidi ha nikuna, a paangayan na hidi nokkan a magibaheta ha Mappiya a Baheta. ¹⁵Ket inatdinan na hidi ha pinnakabalin di a magpalakad ha madukas a espiritu.

¹⁶I nagen na apostol a hidi ni Simon, a insangay na ha “Pedro.” ¹⁷Ken di Santiyago ken Juan, a annak ni Sebedeyo. (Ket insangay na hidi ha “Boanerges”. Ket kayat na kagiyan, “Annak na Kaddur” onu, “Tolay a Sigisigida.”) ¹⁸Ken ni Andres, ken ni Pelipe ken ni Bartolome, ni Mateo ken ni Tomas, ken ni Santiyago a annak ni Alpeyo, ken ni Tadeo, ken ni Simon a matured, ¹⁹ken ni Judas Iskaryote a nangliput ha ni Jesus.

I Tahod a Naggipuwan na Pinnakabalin ni Jesus

²⁰Niyaen, nagsoli di Jesus ha bilay di. Ket dinumulog manon i makpal a tolai. Ket makpal unay hidi hanggan awan ha oras di Jesus a magkan, gipu ta matappag hidi. ²¹Ket idi nabaheta na ito na kabagiyan na, inumangay hidi penu alapan di hikuna. Ta atoy bi i kappal a nagkagi a, “Magmaoyung dan hikuna.” ²²Ket atoy i kappal a maestro na Linteg a naggipu ha Jerusalem. Ket kinagi di, “Pinagawag dan hikuna ni Satanas. Ket mapalakad na i dimonyo a hidi, gipu ta ni Satanas i nangatad ha nikuna. Ta ni Satanas i happo na ngamin a dimonyo,” kon na maestro a hidi.

²³Isu, inayagan ni Jesus idagenday a tolai, ket inpeta na ha nidi ide a pangarig na. “Mabalin wade a palakadan ni Satanas i baggi na?” kon na. ²⁴Ket intulos na, “Nu atoy i esa a bayan, ket makasina i kakaili na, a magnginayaw hidi, awan a mabalin a tumulos iday a bayan, ta nadadail dan. ²⁵Ket kona bila hito ha maski nu anya a pamilya. Nu maglinaban i kamkameng na pamilya, nadadail iday a pamilya. ²⁶Isu, nu nasinasina i paghariyan ni Satanas, ket maglinaban i totolay na, awan hidi makatulos, ket nobos i paghariyan na.

²⁷“Ket niyaen, ipeta ko ha nikam,” kon ni Jesus, “Naabak ko dan ni Satanas. Ket ide i gipu na a mapalakad ko i dimonyo a hidi. Ta awan ha makasaddap ha bilay na napigsa ken magagew ha kukuwa na, nu awan a palungo a abakan na iday a napigsa. Sa hikuna, nawayawaya a magagew ha kukuwa na.

²⁸“Ket niyaen, sigurado ide a ipeta ko ha nikam. Mabalin a mapakawan i ngamin a liwat na totolay, ken ngamin a madukas a

kakkagi di a paglimad di ha maski nu heya. ²⁹Ngem awan a mabalin a mapakawan i maglimad ha Espiritu ha Dios. Ta magnanayon a kelliwat iday a tolay, nu kona hay i kagi na megipu ha Espiritu na Dios.” ³⁰Inpeta ni Jesus ito, gipu ta atoy i kappal a nagkagi, a “Bakkan a Espiritu na Dios i naggi puwan na pinnakabalin ni Jesus, nu awan a ni Satanas,” kon di.

I Hena ken Wawadi ni Jesus

³¹Dinumemat i hena ken wawaddi a hidi ni Jesus. Ket naguray hidi ha lapos na bilay, ket pinaayag di hikuna. ³²Ket atoy bila i makpal a nakaetnod ha lebut na. Ket kinagi di ha nikuna, “Atoy ha lapos i hena mo ken wadi mo a hidi. Ket paayagan di ka.” ³³Ngem kinagi ni Jesus, “Oni, tahod. Ipeta moy a hidi i kabagiyan ko. Ngem ipeta ko ha nikam a atoy bila ha he i hena ken wawaddi ko.” ³⁴Ket nangaamata hikuna ha nidi a nakaetnod ha lebut na. Ket kinagi na, “Entan moy ihe! Ta idagende i hena ken wawaddi ko. ³⁵Ta maski nu heya a maggimet ha pagayatan na Dios, hidi i wawaddi ko ken hena ko,” kon ni Jesus.

I Pangaregan ni Jesus megipu ha Kagi na Dios

4 ¹Idi esa manon a pamalak, ket nagitoldu ni Jesus ha baybay na Galileya. Ket gipu ta makpal unay i tolay a dinumulog ha nikuna, inumangay hikuna a nagetnod ha esa a abang. Naghen ide a abang ha diget. Ket naghen i dinumulog a hidi ha baybay. ²Ket pangarig i inusar ni Jesus a magitoldu megipu ha makpal a bagay. Ket kinagi na ha nidi, a ³“Temanan moy bi! Ta atoy i esa a mannalon. Ket inumangay hikuna ha sikaw na a magmula. ⁴Idi nagmula hikuna, netakneg i kappal a bin-i ha dilan. Ket tinumagmak i manok a hidi a kinan di idenday a bin-i. ⁵Atoy bila i kappal a bin-i a netakneg ha kabituwan a ballik la i lutak na. Ket gipu ta madibbew iday a lutak na, nasigida a nagtubo idagenday a bin-i. ⁶Ngem idi nakahangkat i senggut, nalannas hidi ken napohpoh, ta awan hidi unay nakapagramot. ⁷Ket atoy bila i kappal a bin-i a netakneg ha kasesetan. Ket dinumakkal ken nagsalen i seset heya ha nagtubo a hidi. Isu, awan nakapagdawa idagenday a mula. ⁸Ngem atoy i kappal a bin-i a netakneg ha mappiya a lutak, ket nagtubo, ken dinumakkal ken nagdawa hidi. Ket ha kappal, nagdawa hidi ha tagtatallu a pulu. Ket ha kappal, nagdawa hidi ha tagannam a pulu. Ket ha kappal, nagdawa hidi ha tagesa a gasut a bukal ha kada esa a bin-i a nemula.” ⁹Ket inkabos ni Jesus i pangarig na a kinagi na, “Ha maski nu heya a makateman ha kakkagi ko, nanakaman na mina ito,” kon na.

I Panggep ni Jesus ha Pangarig a hidi

¹⁰Niyaen, idi nagisesa ni Jesus, binumikan i kappal a nagteman, pati i esapulo ket duwa a tolduwan na. Ket nagsalodsod hidi megipu ha

dagenday a pangarig na. ¹¹Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Ipakatandi ko ha nikam idagende a inpamen na Dios megipu ha paghariyan na. Ngem ha sabali a tolay a madi a maguseg ha nikan, tatemanan di la i pangarig ko, ngem awan di makatandiyen. ¹²Ket gipu ta kona hito, matungpal dod i pinapugto na Dios ha ni Isayas. Ta insurat ni Isayas, ‘Maski nu makangenta hidi, awan di melasin. Ket maski nu makangteman hidi, awan di makatandiyen, amangan nu magbabawi hidi ha liwat di aye, ket pakawanan na hidi na Dios,’ kon na surat he.”

¹³Ket intulos ni Jesus, “Awan moy makatandiyen ide a pangarigan ko? Nu awan, panya dod i pakatandi moy ha sabasabali a pangarigan ko? ¹⁴Kona ha ide i kayat na kagiyan na pangarigan ko aye. I kakalan na bin-i i kagi na Dios. ¹⁵Ket i kakalan na dilan a nagdissuwan na bin-i, iday i toloy a nakateman ha kagi na Dios. Ngem sigida ni Satanas a tumagmak ken mangadya ha kakkagi a nateman di.

¹⁶“Ket ha sabali a hidi, magkalan hidi ha iday a kabituwan a lugar. Sigida hidi a magragsak a manggiwat ha kagi na Dios. ¹⁷Ngem awan a dumisalat i kagi na Dios ha nakam di. Ket awan hidi makaattam. Ta nu dumemat i rigrigat onu pagloloko gipu ha pinagteman di, ket masigida hidi a maupay. ¹⁸Ket atoy pala i kappal a tolay a kona ha kasesetan a lugar. Ket makateman hidi ha kagi na Dios, ¹⁹ngem magburibur hidi megipu ha korinat ken pagragsakan di. Ket masalenan i kagi na Dios ha nakam di gipu ha ngamin a buribur di ken korsunada di, ken pinagseni di. Ket awan ha mappiya a gimetan di. ²⁰Ngem idenday a mappiya a lutak, iday i kakalan na magteman a hidi ha kagi na Dios, ket iyasak di ha nakam di, ket mappiya i keangayan na. Ket ha kappal, maggimet hidi ha ballik a mappiya. Ket ha kappal, maggimet hidi ha makpal a mappiya. Ket atoy bila i kappal a maggimet ha makpal unay a mappiya.”

I Pangareg megipu ha Pagsilawan

²¹Ket intulos ni Jesus a kinagi na ha nidi, “Anya ha ugali tam? Pagangatan tam i silaw penu kalaban tam ha basket, ket penu itagmak tam ha sidung na katre? Awan agay. Ta pagangatan tam i silaw, penu metagmak ha lamesaan, penu masuluwan na i paghenan tam. ²²Niyaen, makatandiyen moy mina ide. Ta awan ha intago na Dios nu awan a panggep na a ipalapos na nokkan. Ket awan na salenan i pagkatandi na tolay nu awan penu lukatan na nokkan. ²³Isu, magteman mina perpermi i maski nu heya a makateman ha kakkagi ko,” kon ni Jesus.

²⁴Ket kinagi na bila, a “Nanakaman moy mina i nateman moy. Ta nu tungpalan moy i kagi na Dios, gunggunaan na kam na Dios. Ket nayonan na pala i pagkatandi moy. ²⁵Ta maski nu heya a manggiwat ha kagi na Dios, nayonan pala na Dios i pagkatandi na. Ngem ha maski nu heya a magpabiyen ha kagi na Dios, adyan na Dios ha nikuna i ballik a nakatandiyen na.” Ito i inpeta ni Jesus ha tolduwan na a hidi.

I Pangarig megipu ha Pinagtubo na Bin-i

²⁶Nagitoldu manon ni Jesus ha makpal a tolay. Ket kinagi na, “I paghariyan na Dios i kona ha esa a tolay a magmula ha bin-i ha talon na. ²⁷Sa hikuna, kumilap ha kada kallap, ket umikat ha kada maledum. Ket ha bin-i a hidi, tumutubo pala hidi a dumadakkal hidi, maski nu awan na makatandiyan na tolay nu panyan na a dumakkal na mula a hidi. ²⁸Basta i lutak malla i mangpadakkal ken mangpabunga ha denday a mula. Ha palungo, tumubo iday a mula, sa magdon, sa magbunga dan. ²⁹Ket nu matangkenan dan idenday a dawa, aniyang na nagmula, ta dinumemat dan i tiyempo na pinagapit na.” Ket kona bila hito ha paghariyan na Dios.

I Pangareg megipu ha Bin-i a Mustasa

³⁰Ket kinagi ni Jesus, “Anya pala i kekalanan tam ha paghariyan na Dios? Ket anya mina i pangaregan ko ha kinadakkal na? ³¹Ikanan ko ito ha esa a bin-i a mustasa a kaballikan a bin-i ha ngamin a mulmula. ³²Nu nemula ito, dumadakkal-dakkal hanggan dakkal unay, ket magbalin a kadakkalan ha ngamin a natnateng. Maski magtingi ha dakkal a tingi na hanggan magraban i manok a hidi ha lendum na.” Kona hito i pangarigan ni Jesus.

³³Ket makpal pala i pangarigan ni Jesus, idi nagitoldu hikuna ha makpal a tolay. Ket inusar na idagende a pangarigan ayun ha kabaelan di a makatandiyan. ³⁴Ket awan hikuna nagitoldu nu awan a gipu ha dagende a pangarigan. Ngem idi naghen hikuna ha bukod na a totolduwan, inpakatandi na i ngamin ha nidi.

Pataranan ni Jesus i Taribunada

³⁵Niyaen, idi apon dan ha iday a pamalak, kinagi ni Jesus ha agagum na, “Umahabes kitam dan ha dibelew,” kon na. ³⁶Isu, linakadan di i kakkapan hay a tolay, ket linumugan hidi ha iday a abang a henan ni Jesus. Ket inumarabes hidi. Ket atoy bila i sabasabali a abang a nakikuyog. ³⁷Ket bigu la a nagtaribunada ha mapigsa. Ket hinumoto i dadakkal a raknab a nangsabbulay ha abang di. ³⁸Ngem kumakelap dalla ni Jesus a nagpungan ha dipos na abang. Ket linukag di hikuna, a kinagi di, “Maestro, awan mo kami pabiyanan! Umlad kitam dan!” kon di. ³⁹Ket inumikat ni Jesus, ket binon na i paras. Ket nagkagiyang na i raknab a hidi, “Magtalna ka dan!” kon na. Ket tinumaran i paras, ket linuminnak i diget. ⁴⁰Sa na, kinagi ni Jesus ha agum na a hidi, “Apay a manteng kam? Awan kam manahod ha nikan?” kon na. ⁴¹Ket naskal dalla hidi, ket nanteng ken nagsasinalodsod hidi, “Anya wade i lallaki aye? Ta maski i paras ken raknab, bonan na hidi. Ket magtongpal hidi ha nikuna,” kon di.

Pahusayan ni Jesus i Lallaki a Naawag na Dimonyo

5 ¹Tinumulos di Jesus a naglugan ha abang hanggan ha lugar a Gadareno, ha dibelew na Galileya. ²Idi kahhapog di Jesus, sinumalpak

i esa a lallaki a naggipu ha alingabngab a pahaglabangan. Ket naawag dan ide a lallaki. ³Awan hikuna maghen ha bilay na. Ta kanayon a maghen ha libalbang. Ket awan ha makakawar ha nikuna. ⁴Naminmakpal a inkemot na totolay, ket ingakad di i kamat ken tikad na ha kawar. Ngem binagso-bagsot na i kawar heya. Ta mabinag hikuna unay, ket awan ha nakapataran ha nikuna. ⁵Ket kanayon hikuna a nagkalles ha naghengan na a libalbang ken amugod. Ket kanayon na a talingowan i baggi na ha pagedu.

⁶Niyaen, ha ide a lallaki, idi naenta na ni Jesus ha madiyo, nagbuyot hikuna ket nagparentumeng ha saguppang na. ⁷⁻⁸Ket kinagi ni Jesus ha dimonyo a nagawag ha lallaki aye, “Nay, hikaw a dimonyo, lakadan mo ide a lallaki,” kon na. Ngem indulaw na dimonyo aye, “Jesus a Annak na Dios a Katurayan, anya i kayat mo ha nikan? Gipu ha kagbi na Apo Dios, awanak mo bi parigatan!” kon na dimonyo.

⁹Ket sinalodsod ni Jesus, “Heya i nagen mo?” Ket tinabbeg na, “Ni Kakpalan i nagen ko, gipu ta makpal kami,” kon na dimonyo aye. ¹⁰Ket nagpakagbi unay i dimonyo a hidi, a awan na hidi palakadan ha iday a lugar.

¹¹Niyaen, atoy bila hay i kakpalan a babboy, a magsabbok ha mabikan a kalebkeb. ¹²Ket inaged na dimonyo a hidi, “Palobusan mo kami a sumadap ha dagendo a babboy.” ¹³Isu a pinalobusan na hidi ni Jesus. Ket linumapos hidi, ket sinumadap hidi ha duwa a ribu a babboy. Ket binumuyot idagende a babboy, a binumugsok, ket ginumutap hidi ha diget. Ket inumlad hidi ngamin.

¹⁴Idi naenta na mahagdapon ha babboy a hidi, binumuyot hidi ha ili ken taltalon, penu ibaheta di. Ket dinumemat i makpal a tolay, penu maenta di i nagimet. ¹⁵Idi dinumemat hidi ha ni Jesus, naenta di i lallaki aye a linaposan na dimonyo a hidi. Ket inumetnod hikuna ha saguppang ni Jesus. Ket mappiya malla i nakam na. Ket natenonan hikuna. Ket gipu ha ide, naskal hidi. ¹⁶Ket inpakatandi na nakaenta a hidi nu panya a napahusay i lallaki aye, ken nu anya i nagimet ha babboy a hidi.

¹⁷Ket gipu ta kona hito, nagaged idagenday a tolay a umadiyo mina ni Jesus ha lugar di.

¹⁸Niyaen, idi sinumadap di Jesus ha abang, perpermi i pinakiaged na lallaki a linakadan na dimonyo a hidi. Ket kayat na a umuseg ha ni Jesus. ¹⁹Ngem awan a inpalobus ni Jesus. Kinagi na, “Sumoli ka ha bilay moy. Ket ipeta mo ha kabagiyon mo a hidi i mappiya a ginimet na Dios ha nikaw gipu ha kagbi na.”

²⁰Ket linumakad dod ide a lallaki. Ket inbaheta na ha ngamin a lugar a Dekapolis i ginimet ni Jesus ha nikuna. Ket nalaktat hidi ngamin a nakabaheta.

I Annak a Minatay ken i Babbey a Nangkamhit ha ni Jesus

²¹Naglulan manon di Jesus a sinumoli ha dibelew. Ket dinulogan na hikuna na kakpalan a tolay ha baybay. ²²Ket atoy i esa a lakay a nagen

na, ni Hayro. Hikuna i mangituray ha esa a kapilya na Judyo a hidi. Idi naenta na ni Jesus, hinumakab hikuna ha saguppang na, ²³a nagaged ha nikuna. “Dandani a matay i gumitek a annak ko,” kon na. “Umuseg ka bi a itupu mo i kamat mo, penu humusay hikuna,” kon na lakay.

²⁴Ket inumuseg ni Jesus. Ngem idi naglakad di Jesus, nakiuseg bila i kakkalan, ket dinumulog hidi ha palebut na.

²⁵Niyaen, atoy bila hay i esa a babbey a magsaket. Nagdigidigi dan i babbey aye ha esa pulo ket duwa a tawen. ²⁶Ket maski nu makpal dan i nangagas ha nikuna, awan hikuna humusay, maski nu nobos i ngamin a pagbiyag na ha doktor a hidi. Awan hinumusay i baggi na, nu awan la a kinumaro i saket na.

²⁷Niyaen, nabaheta na megipu ha ni Jesus. Isu, nakitagubet hikuna ha dagenday a kakkalan, hanggan nakabikan hidi ha adag ni Jesus. ²⁸Ta nagkagi hikuna ha nakam na, a “Maski nu tennon na la i makamhit ko, ket humusayak,” kon na.

²⁹Isu, kinamhet na i kagay ni Jesus, ket dagus a tinumaran i pinagbolus na digi na. Ket nabati na a hinumusay dan i baggi na. ³⁰Ket dagus a nabati ni Jesus i kaddat na a linumapos ha baggi na. Isu, sinoleg na i totolay ket sinalodsod na, “Heya i nangkamhit ha tennon ko?” ³¹Ket tinabbeg na tolduwan na a hidi, “Entan mo he, Apo. Ta masaldisaldit na kitam na kakkalan aye! Ket makpal hidi a mangsabeh ha nikaw! Apay dod a kona hay i salodsod mo,” kon ni Pedro.

³²Ngem inbatabatad pala ni Jesus nu hey a nangkamhit ha nikuna.

³³Niyaen, idi nakatandiyang na babbey i nagimet ha baggi na, inumangay hikuna, ket hinumakab ha saguppang ni Jesus. Ket nagyagyag i baggi na, gipu ha kanteng na. Ket inpeta na i ngamin a tahod a nagimet ha baggi na. ³⁴Ket kinagi ni Jesus ha nikuna, “Manay, mahusay ka gipu ta manahod ka ha nikan. Niyaen, makalakad ka a sitatalna. Awan magsoli ide a saket mo,” kon ni Jesus.

³⁵Niyaen, atoy pala hay ni Hayro, i lakay a mangituray ha kapilya. Ket idi nagkagi pala ni Jesus ha babbey aye, atoy i dinumemat a nagipu ha bilay di Hayro. Ket inpeta na ha nikuna, “Sumoli kitam mina ha bilay. Awan tam mina tappagan ni Maestro,” kon na. Ket nakatandi ni Hayro a natay dan i annak na.

³⁶Ngem nateman bila ni Jesus, ket inpeta na ha ni Hayro, “Awan kas magburibur. Manahod ka dalla ha nikan,” kon na.

³⁷Sa na, inpalobus ni Pedro ken ni Santiyago ken kabsat na a ni Juan a makikuyog hidi. Ket inkemot na i ngamin a sabali. ³⁸Idi kaddemat di ha bilay di Hayro, naenta ni Jesus i pinagsanget ken pinagngoyngoy na totolay ha disalad. ³⁹Ngem idi sinumadap ni Jesus ha disalad, inpeta na ha nidi, “Apay a magsanget kam ken magngoyngoy? Awan a natay i gumitek aye. Nakakillap dalla hikuna,” kon na.

⁴⁰Ha nagnngongoyngoy a hidi, nagkayagkayag hidi ha ni Jesus. Ta sigurado hidi a natay dan i annak. Ngem ha ni Jesus, pinalapos na hidi. Sa na, inayagan i nagenak a hidi ken tolduwan na a hidi, ket sinumadap hidi ha kuwato a henan na gumitek. ⁴¹Ket inegkam na i kamat na annak. Ket kinagi na, “Talita kum!” (Kayat na a kagiyon, “Nening, umikat ka dan!”)

⁴²Ket dagus a inumikat hikuna ket naglakalakad. (Ta sangapulo ket duwa i tawen na.) Ket nasbew hidi ngamin. ⁴³Ngem inbon ni Jesus a awan di ibaheta ha maski nu heya. Ket kinagi na bila, “Pakanan moy i gumitek aye,” kon na.

Madiyan di ni Jesus ha Nasaret

6 ¹Linumapos di Jesus ha iday a lugar. Ket nagsoli hidi ha ili na. ²Idi esa a Sabado, inumangay manon hikuna a nangitoldu ha kapilya na Judyo a hidi. Ket atoy hay i makpal a tolay. Ket nalaktat hidi, idi nagteman hidi ha pagitoldu na. Ket nagsinalodsod hidi, “Hadya i nangalapan na ha kona he a sirib ken kaddat na a maggimigimet ha milagro? ³Anya wade? Ta karpentero malla hikuna, a annak ni Maria ken kabsat di Santiyago, Jose, Judas ken Simon. Ket kaili tam bila i kakabsat na a babbey,” kon di. Ket gipu ta kona hito, awan hidi nanahod ha ni Jesus.

⁴Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Mapadeyawan i mahagpugto ha maski nu hadya a lugar, malaksid ha ili na a mismo, ken kabagiyon na ken pamilya na.”

⁵Ket awan a pulos ha nagimet na a milagro ha ili na aye, malaksid i pinangpahunay na ha kappal a nagsaket. Ta atoy la i kappal a nanahod ha nikuna, ket intupo na i kamat na ha nidi a pinahunay na hidi. ⁶Ket nalaktat unay hikuna, ta awan nanahod i kaili na a hidi.

Paangyan ni Jesus i Esa a Pulo ket Duwa a Tolduwan Na

Niyaen, linakad ni Jesus i bariyo a hidi, a nagitoldu hikuna ha totolay. ⁷Idi esa a pamalak, inayagan na i esa pulo ket duwa a tolduwan na. Ket pinalakad na hidi a tagduduwa idi neyatad na i kaddat ken turay di a pagpalakad di ha maski nu anya a kalase na espiritu. ⁸Ket inbon na ha nidi, “Awan moy bilonan i aruwatan moy, maski nu supot, onu kanan, onu korinat. Sarukod la i ikuyog moy. ⁹Ket magsapatos kam, ngem awan moy bilonan i kagay a pagsuletan moy.

¹⁰“Ha maski nu hadya a pagrespitaran di ha nikam, magtulok kam ha iday a bilay hanggan lumakad kam manon. ¹¹Ket ha maski nu hadya a awan hidi magrespitar ha nikam, a awan hidi nagteman ha nikam, lumapos kam ha iday a lugar. Ket nu lumapos kam, tipladan moy hidi. Ket kona ha ide, a papagpagan moy i tikad moy ha tapok, penu

makatandiyan di a nagliwat hidi, ta madiyan di i kakkagi na Dios.” Ide i inbon ni Jesus ha agagum na.

¹²Isu, inumangay i tolduwan na a hidi. Ket nagibaheta hidi a masapul a magbabawi i totolay ha liwaliwat di. ¹³Ket pinalakad di i makpal a dimonyo. Ket pinuhetan di ha langis i makpal a nagsaket, ket pinahusay di hidi.

I Katay ni Juan a Mahagbinyag

¹⁴Niyaen, nabahetaan ni Hari Herod, ta nebaheta i nagen ni Jesus ha ngamin a lugar. Ket kinagi na kappal a minabiyag manon ni Juan a Mahagbinyag. Ket hikuna kan ni Jesus. Ket iday kan i gipu na a atoy ha nikuna i pinnakabalin na. ¹⁵Ket kinagi na kappal, a nagsoli ni Eliyas a nagipu ha langit. Ta hikuna i esa a minahagpugto, idi nikuna a naalay dan. Ket atoy i kappal, ket kinagi di a ni Jesus i tahod a mahagpugto, a kona ha minahagpugto a hidi nikuna a naalay dan. ¹⁶Ngem idi nabahetaan ni Herod i ginimigimet ni Jesus, kinagi na, “Minabiyag manon ni Juan a pinaputol ko.”

¹⁷⁻¹⁸Kona hito i kinagi ni Herod, ta hikuna i nangpadakkap ken nangpabalud ha ni Juan a Mahagbinyag. Ket ginimet na ito idi nagkagiyan ni Juan ni Herod a, “Nagliwat ka, ta nagkabanga ka dan ha ipag mo!” Ket kinagi ni Juan ito, ta nakikabanga di Herod ken Herodiyas, i kabanga ni Pelipe. Ket ni Pelipe i wadi ni Herod. Isu, pinarusa ni Herod ni Juan, gipu ha ni Herodiyas. ¹⁹Ta nagsaket unay i nakam ni Herodiyas ha ni Juan, ket kinayat na a mapapatay, ngem awan na kaya. ²⁰Ta kantengan ni Hari Herod ni Juan. Ta katandi na i kinalinteg ken kinappiya na. Isu, inkemot ni Herod ni Juan ha ni Herodiyas. Ket kayat ni Herod a magteman ha ni Juan. Maski nu nariribuk i nakam na megipu ha nateman na, kayat na pala a magteman ha ni Juan.

²¹Niyaen, dinumemat i gundaway ni Herodiyas idi nagsilebra di Herod ha pinakeenak na. Ket sinangaili ni Herod i magtuturay a hidi ha gobyerno. Inawis na i opisyales ken sundalu a hidi ken matangkay a totolay na Galileya. ²²Niyaen, atoy bi i madiket a annak ni Herodiyas. Ket hikuna i sinumadap a nagsala ha saguppang di. Ket naayagan ni Herod ken sangaili na a hidi. Ket ide i gipu na a kinagi ni Hari Herod ha madiket aye, “Agedan mo i maski nu anya a kayat mo, ket iyatad ko ha nikaw!” ²³Ket inkari na bila, “Iyatad ko i maski nu anya a agedan mo, maski nu kagudwa na paghariyan ko,” kon ni Hari Herod.

²⁴Ket linumapos i madiket, ket sinalodsod na ha nena na, “Any a agedan ko?” Ket kinagi nena na, “Agedan mo i buntok ni Juan a Mahagbinyag!” ²⁵Ket nagsigida i madiket a nagsoli ha ni Hari Herod, ket nagaged, a kinagi na, “Iyatad mo ha yenan i buntok ni Juan a Mahagbinyag, ket nedatton ha bandehado,” kon na madiket.

²⁶Niyaen, naladingit unay ni Hari Herod. Ngem awan a mabalin a magbabawi, ta inkari na ha saguppang na ngamin a sangaili na, ket masaniki hikuna. ²⁷Isu, binon na a dagus i esa a sundalu a umangay a mangalap ha buntok ni Juan. Inumangay dod i sundalu ha pagbaludan, ket pinutolan na ni Juan. ²⁸Sa na, inyangay i buntok na a nedatton ha bandehado, ket ingiwat na ha madiket a nangigiwat bila ha nena na.

²⁹Idi nabaheta na tolduwan a hidi ni Juan, inumangay hidi, ket nangalap ha bangkay na, ket inlabbang di.

Pakanan ni Jesus i Lima a Ribu a Lallaki.

³⁰Niyaen, ha dagenday a apostol a pinaangay ni Jesus, nagsoli dan hidi. Ket inbaheta di ha nikuna i ngamin a ginimet ken intoldu di ha tototal. ³¹Niyaen, atoy i makpal a tolay a umaangay ha di Jesus ha kada pamalak, ket atoy bi i makpal a lumalakad ha kada pamalak. Ket gipu ta kona hito, awan ha waya di Jesus, maski nu kayat di a magkan. Isu, kinagi ni Jesus ha apostol na a hidi, “Sumina kitam a magisesa ha madiyo a lugar, penu makaemmang kam.” ³²Ket nagisesa hidi a naglugan ha abang hanggan ha lugar a awan ha tolay.

³³Ngem makpal i nakaenta ken nakatandi ha pinaglakad di. Ket nagtagidilan hidi a nagpalungo a naggipu ha ngamin a il-ili ha lebut na.

³⁴Isu, idi kappundu ni Jesus ha baybay, naenta na i kakkapan a tolay. Ket kinagbiyan na hidi, ta kasasaad di a kona ha karkarnero a awan ha mangdapon ha nidi. Isu, nagitoldu hikuna ha nidi, ket makpal i intoldu na.

³⁵Idi dandani a lumiksup i sengggit, binumikan i tolduwan na a hidi, ket kinagi di, “Maestro, apon dan. Ket ide a lugar a awan ha bilabilay. ³⁶Palakadan mo bi idagende a tolay. Umangay mina hidi ha barbaryo, a gatangan di mina i kanan di.” ³⁷Ngem kinagi ni Jesus, “Hikam mina i mangiyatad ha kanan di.”

Sa di, sinalodsod, “Panyan mina? Maggastos i suweldo ha walo a bulan. Kayat mo dud a lumakad kami, a maggatang ha kanan a ipakan mi ha nidi?” ³⁸Ket kinagi ni Jesus, “Atoy i hangan a tinapay moy? Entan moy bi.” Inumangay hidi a nangenta. Ket tinabbeg di, “Atoy lima a tinapay ken duwa a pandang,” kon di.

³⁹⁻⁴⁰Sa na, pinagetnod i ngamin a tolay ha karuotan. Ket pinagpisan na hidi ha sagsangagasut ken ha taglima a pulo. ⁴¹Sa, inalap ni Jesus idagenday a lima a tinapay ken duwa a pandang. Ket tinumangad hikuna ha langit a nagyaman ha Dios. Ket pinilakpilak na i tinapay, sa na, inyatat ha apostol a hidi, a iwaras di. Ket kona bila hito ha pandang heya. ⁴²Ket nagkan hidi ngamin. Ket nabbiyag hidi. ⁴³Idi nabbiyag dan hidi ngamin, pinuhon di i sobra. Ket pinutat di i esa pulo ket duwa a basket ha tinapay ken pandang a buhay di.

⁴⁴Niyaen, atoy manga lima a ribu a lallaki a nagkan ha dagenday a kanan. (Ket atoy bila i kabanga di ken annak di.)

Maglakad ni Jesus ha Dibbew na Diget

⁴⁵Idi pinangpalakad ni Jesus ha dagende a tolay, pinalugan na i tolduwan na a hidi ha esa a abang. Ket pinapalungo na hidi a humapog ha diget a umangay ha ili a Betsayda. ⁴⁶Sa, idi nagpakada hikuna ha dagenday a tolay, tinumagdak ni Jesus ha amugod, penu magkararag.

⁴⁷Niyaen, idi kallap dan, atoy pala i tolduwan na a hidi ha abang, ha lubuk na diget. Ket nagesesa pala ni Jesus ha disat. ⁴⁸Ket naenta na a marigatan hidi a maggaud, ta napigsa i paras.

Idi awan pala pumasag, tinumagubet ni Jesus a naglakad ha dibbew na diget penu kamakaman na hidi. ⁴⁹⁻⁵⁰Ngem idi naenta di i naglakad ha dibbew na diget, nanteng hidi ngamin, ket nagdulaw hidi. Ta kagin di a hikuna i esa a anito. Ngem dagus a kinagi ni Jesus, “Awan kam manteng. Hikan ni Jesus.”

⁵¹Ket nakilugan ni Jesus ha nidi. Sa, naggimet i paras. Ket nasbew hidi unay. ⁵²Ta awan di nakatandiyen i pinnakabalin ni Jesus, maski nu naenta di i pinangpakan na ha lima a ribu a lallaki ha lima la a tinapay. Ket nadiham pala i nakam di.

⁵³Idi kaahabes di, pinumundu hidi ha lugar a Genesaret. ⁵⁴Idi kaawas di, atoy i totolay, ket dagus di nelassin ni Jesus. ⁵⁵Isu, nagbuyot hidi ha ngamin a lugar di, ha ngamin a bilay a paghenan na saket a hidi. Ket nagissew hidi a intugan di i nagsaket a hidi ha maski nu hadya a nabaheta di a henan ni Jesus. ⁵⁶Maski nu hadya a nagangayan na, maski ha purok a hidi, onu baryo a hidi, o maski ha taltalon, intugan na totolay i nagsaket a hidi ha nagpisanan na totolay. Ket permi i pinakiaged di ha ni Jesus, a palobusan na mina i magsaket a hidi a mangkamhit ha maski nibik na kagay na. Ket tahod a nahusay hidi ngamin a nangkamhit ha nikuna.

I Kasabaliyan na Pagitoldu na Pariseyo ken Linteg na Dios

7 ¹Niyaen, atoy manon i Pariseyo a hidi ken mamaestro na Linteg a naggipu ha Jerusalem. Ket pinumisan manon hidi ha ni Jesus. ²Ket naenta di i tolduwan a hidi ni Jesus, a awan di inugisan i kamat di ha palungo na pagkan di. Ket maneg ito ha panahod na Pariseyo a hidi ken kakpalan na Judyo. ³Ta umusoseg hidi ha ugali a inpatawid na minappo di. Ket awan hidi magkan nu awan a palungo a maguges hidi ha kamat di. ⁴Ta manahod hidi a maneg i maski nu anya a nekagi na sabali a tolay a kelliwat. Ket nealis i liwat na, kon na kan. Isu, awan hidi magkan ha maski nu anya a naggipu ha tiyendaan, nu awan a palungo a ugesan di, pati i baggi di, penu maadya i liwaliwat na. Ket makpal pala i ugali

a inpatawid na minappo di, a kona ha pinanguges ha tasa, banga, ken aruwatan di, penu maadya i liwaliwat a naghén kan ha lapos na.

⁵Isu, gipu ta kona hito, sinalodsod na Pariseyo a hidi ken maestro a hidi na Linteg, “Apay a awan tungpalan na toltolduwan mo i pagitoldu a inpatawid na minappo tam? Ta awan hidi maguges a magkan. Ket kelliwat dod hidi.”

⁶Ngem kinagi ni Jesus, “Tahod i kagi na Dios megipu ha nikam a aginappiya. Ta pinasurat na Dios ni Isayas nikuna, a nepugto na, a ‘Deydeyawan na ak na tototalay aye, kon di. Ngem madiyo pala i nakam di ha nikan.

⁷Awan ha serbe na pinagdeydeyaw di ha nikan, maski nu ipeta di a Dios i paggipuwán na pagitoldu di. Ngem bakkan a Hikan nu awan la a tototalay i paggipuwán na pagitoldu di,’ kon na Dios.”

⁸Ket intulos ni Jesus, “Apay a umusoseg kam ha pinagitoldu na minappo moy, ngem talekoda moy i bobon na Dios? ⁹Apay a malaing kam a magtalekod ha bobon na Dios? Tahod a talekoda moy ito penu makatongpal kam ha bukod moy a pagitoldu. ¹⁰Halimbawa: nesurat ni Moyses ide a bon na Dios, a ‘Deyawan mo i hama ken hena mo,’ ken ‘Maski nu heya a magkagi ha madukas ha hama na onu hena na, masapul a mapapatay hikuna,’ kon na Dios. ¹¹Ngem ha nikam, bakkan i pagitoldu moy. Ta itoldu moy a mabalín a mekemot i korinat a pangdaggap moy mina ha hama ken hena moy. Ipeta moy, a ‘Korban ide a korinat,’ (ket kayat na kagiyán, ‘Neyatad dan ha Dios.’) ¹²Sa, hikam a Pariseyo i magsalen ha mangiyatad a hidi ha daddakkal di. ¹³Isu, tumatalekod kam ha kagi na Dios gipu ha bukod moy a pagitoldu. Ket ipatawid moy i pagitoldu moy aye ha tolduwan moy a hidi. Ket makpal pala a gimetan moy a kona hito,” kon ni Jesus ha Pariseyo ken maestro a hidi na Linteg.

I Bagbagay a Magpadukas ha Totolay

¹⁴Ket ayagan manon ni Jesus i tototalay, a pinapisan na manon hidi. Ket kinagi na ha nidi, “Magteman kam ngamin ha kakkagi ko aye, ket makatandiyán moy mina. ¹⁵Bakkan a metelmok i makapadukas ha baggi na tolay, nu awan a dumukas i baggi na gipu ha pagkagi na a lumalapos ha labi na, ken madukas a nakam na. ¹⁶Ha nikam a makateman, temanán moy mina.”

¹⁷Idi nagpakada ni Jesus ha dagenday a kakkapan, ket sinumadap dan hikuna ha disalad na bilay, sinalodsod na tolduwan na a hidi megipu ha kinagi na. ¹⁸Ket tinabbeg ni Jesus, “Maski ha nikam, awan moy makatandiyán? Katandi moy mina a awan makapadukas i measak ha labi na tolay. ¹⁹Ta awan ito sumadap ha nakam na, nu awan la ha tiyan na. Sa, lumapos manon,” kon ni Jesus. Ket gipu ha ide a pinagitoldu ni Jesus, inpakatandi na a awan ha kanan a maneg. Ket mappiya i ngamin a kalase na kanan.

²⁰Ket intoldu na pala, “I tahod a magpadukas ha baggi na tolay i madukas a pagkagi na a lumalapos ha labi na, ken madukas a nakam na. ²¹Gipu ha nakam na tolay i paggipuwana na kinadukas na tolay. Kona ha pangibabbey di, onu pangilallaki, ken pagtakaw di ken pagbuno di, i paggundaway di ha sabali a kabanga, ²²i pangimon di, ken ngamin a kalase na kinadukas. Maski kona ha pagsileng di onu pagloko di ha kakalan di a tolay. Maski pagseni di onu pagulew di onu pagpangas di ken kinadagel di. ²³Maggipu ha nakam na tolay i ngamin a dagento a madukas. Ket idagento i magpadukas ha baggi na tolay,” kon ni Jesus ha pagitoldu na.

I Pagdaggap ni Jesus ha Esa a Babbey a Bakkan a Judyo

²⁴Niyaen, linumakad manon ni Jesus ha iday a lugar, ket inumangay hikuna ha lugar a Tiro. Hinumuyot hikuna ha esa a bilay ha nalimid, penu awan mina ha makatandi ha pagemmangan na. Ngem awan a mabalín a netago hikuna, ta nelassin na hikuna na tolay a hidi.

²⁵⁻²⁶Niyaen, atoy i esa a babbey a bakkan a Judyo. Griega hikuna, a neenakan ha Penisiya, ha probinsiya a Siriya. Ket keannak hikuna ha babbey. Ket naawag dan na madukas a espiritu i annak na aye. Idi nabaheta na i pagsangpit ni Jesus, inumangay hikuna a nagparentumeng ha tikad ni Jesus. Ket nagpakagbi ha ni Jesus a palakadan na mina i dimonyo a nangpaawag ha annak na.

²⁷Ngem kinagi ni Jesus, “Ha palungo, magkan mina i annak a hidi hanggan mabbyag dan. Ta madi nu alapan ko i kanan na annak, a itogbak ko ha asasu.” ²⁸Ket nakatandiyan na babbey i kinagi na, a masapul a daggapan ni Jesus i Judyo a hidi ha palungo na bakkan a Judyo. Isu, kinagi na, “Tahod i kagi mo, Apo. Isu, mabalín bi a magkan i asu a hidi ha regreg na annak,” kon na babbey. ²⁹Ket kinagi ni Jesus, “Mappiya i tabbeg mo. Ket gipu ha ide a tabbeg mo, makasoli ka dan ha bilay moy a matalna. Ta linumakad dan i dimonyo ha annak mo!”

³⁰Ket sinumoli ide a babbey, ket naabot na i annak na a kumakelap ha katre. Ta tahod a linumakad dan i dimonyo.

Pahusayan ni Jesus i Lallaki a Nagbangag ken Nahamel

³¹Niyaen, linumakad manon ni Jesus ha lugar a Tiro, ket tinumulos ha Sidon ken Dekapolis, hanggan dinumemat hikuna ha Diget na Galileya. ³²Ket atoy hay i esa a lallaki a nagbangag ken nahamel, ket netugan na hikuna na agagum na ha ni Jesus. Inaged di a itupu na i kamat na ha ide a nagbangag, penu humusay mina. ³³Ket inyadiyo ni Jesus ide a lallaki ha kakpalan a hidi. Ket intolnak na i toldu na ha talinga na lallaki aye. Sa na, inloktab, ket inpuhet na i loktab na aye ha dila na lallaki. ³⁴Sa, tinangad ni Jesus i langit, ket nagsennaay hikuna. Ket kinagi na ha kakkagi na lallaki

aye, “Eppata!” Ket kayat na a kagiyan, “Maglukat i talinga mo!” ³⁵Ket dagus a nakateman ken nakakagi i lallaki aye. Ket nagbalikas hikuna.

³⁶Sa, inbon ni Jesus ha ngamin a dagenday a tolay a awan di mina ibaheta ha maski nu heya i nagimet aye. Ngem maski nu nakaro i pinagibon na ha nidi, kumaro paman i pinagibaheta di.

³⁷Ket nalaktat unay i ngamin a nakabaheta ha ide a nagimet, a kinagi di, “Mappiya i ngamin a gimigimet na. Maski pakateman na manon i magbangag a hidi ken pagbalikasan na i nahamel a hidi.”

Pakanan ni Jesus i Uppat a Ribu a Tolay

8 ¹Idi tiyempo ito, atoy manon i kakkalan a tolay a dinumulog ha ni Jesus. Idi nobos i pagkanaan di, inayagan ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket kinagi na ha nidi, ²“Makagbiyak ha dagende a tolay. Ta naghén hidi ha tallu a pamalak ha henan tam aye. Ket niyaen, awan ha kanan di. ³Nu palakadan ko hidi, ket magiyalap pala, makapoy unay hidi ha dilan. Ket atoy bi i kappal a naggipu ha madiyo.” ⁴Ket tinabbeg na tolduwan na a hidi, “Hadya i pangalapan tam ha ipakan tam ha nidi, ta awan ha bilabilay ha lugar aye?” ⁵Ket sinalodsod ni Jesus, “Atoy hangan a tinapay moy?” Ket kinagi di, “Pitu.”

⁶Niyaen, inbon ni Jesus ha dagende a tolay a umetnod hidi ha lutak. Ket inalap na iday a pitu a tinapay, ket nagyaman hikuna ha Dios. Kobosan na, tinaptappeng na i tinapay, ket inyatad na ha tolduwan na a hidi, penu ibunong di ha dagende a kakkalan a tolay. Ket tinongpal di ito. ⁷Ket atoy bila i kappal a baballik a padut. Ket nagyaman ni Jesus ha Dios gipu ha dagende. Sa na, inyatad bila ha tolduwan na a hidi penu ibunong di ha dagende a kakkalan. ⁸⁻⁹Ket nagkan hidi ngamin hanggan nabbiyag hidi. Manga uppat a ribu hidi a nagkan. Kobosan na, naurnong i nabuhay a kanan. Ket naputat i pitu a basket ha nabuhay.

¹⁰Niyaen, pinaglakad ni Jesus idagende a kakkalan a tolay. Ket dagus a linumugan ni Jesus ken tolduwan na a hidi ha abang. Ket inumangay hidi ha lugar a Dalmanuta.

I Pinagsurbar na Pariseyo a hidi ha ni Jesus

¹¹Niyaen, inumangay ha ni Jesus i kappal a Pariseyo, ket nakipagtabbeg hidi ha nikuna. Ta kayat di a magsurbar ha nikuna. Isu, inpeta di a usaran na mina i kaddat na a pangpaenta na a tahod a pinaangay na hikuna na Dios. ¹²Ket nagsennaay ni Jesus, gipu ha madaggi a nakam na. Ket kinagi na, “Apay? Apay a magpilit kam a ipaenta ko mina i kaddat ko a pangpatahod. Ipeta ko a pulos a awan ha pangpatahod a mepaenta ha nikam,” kon ni Jesus ha Pariseyo a hidi.

¹³Sa na, linakadan hidi. Ket naglugan manon di Jesus ha abang a umarabes ha diget.

Iniwadan ni Jesus megipu ha kinadukas na Pariseyo a hidi

¹⁴Niyaen, naleptanan na tolduwan na a hidi i bilon di. Atoy la i esa a momon na tinapay ha abang di. ¹⁵Ket iniwadan ni Jesus ha nidi, a kinagi na, “Magingat kam ha lebadura na Pariseyo a hidi ken lebadura ni Herod,” kon na. ¹⁶Ket nakipaguhon hidi nu anya i kayat na kagiyan. Ket nagkinagi hidi a, “Awan kitam ha tinapay. Isu i gipu na a kinagi na iday,” kon di. ¹⁷Ket katandi ni Jesus i pinaguhon di. Isu a kinagi na, “Apay a paguhonan moy a awan kam ha tinapay? Awan moy dod makatandiyan? Maigat wade i nakam moy? ¹⁸Atoy kam ha mata, ngem awan moy wade melassin i pagkagiyan ko. Atoy kam ha talinga, ngem awan moy wade makateman ha kayat ko ipeta. Awan moy dod manakam ¹⁹idi tinaptappeng ko i lima a tinapay, ket kinan na lima a ribu a lallaki? Ket hangan a basket i nabuhay a naurnong moy?” Ket intabbeg na tolduwan na a hidi, “Esa a pulo ket duwa.” ²⁰Ket sinalodsod ni Jesus, “Idi tinaptappeng ko i pitu a tinapay a kinan na uppata a ribu a lallaki, hangan a basket i nabuhay a naurnong moy?” Ket intabbeg na tolduwan a hidi, “Pitu.” ²¹Ket kinagi ni Jesus, “Niyaen, makatandiyan moy mina a bakkan a tinapay i nagkagiyan ko, nu awan i pinagitoldu na Pariseyo a hidi. Ket umaales i kinadukas di ha tototalay a kona bila ha lebadura a umaales a magpabigal ha tinapay.”

Pahusayan ni Jesus i Lallaki a Nabulsak

²²Niyaen, dinumemat hidi ha ili a Betsayda. Ket atoy i neyangay ha ni Jesus a nabulsak a lallaki. Ket inaged di ha ni Jesus a itupu na i kamat na ha nabulsak aye. ²³Ket kinabitan ni Jesus i nabulsak aye, ket inturong na ha lapos na baryo. Sa na, linoktaban i mata na, ket kinamhet na. Ket kinagi na, “Anya? Atoy i maenta mo?” ²⁴Ket inwaras na lallaki i pinagenta na. Sa na, kinagi, “Oni, makaenta ak ha tototalay, ngem madiham pala, a kona ha kaykayo a maglakad,” kon na. ²⁵Ket kinamhet manon ni Jesus i mata na lallaki. Ket nagbulag i lallaki, ket nahusay i mata na a hidi, a madinnang i pinagenta na. ²⁶Ket pinasoli hikuna ni Jesus ha bilay na, a inbon ni Jesus, “Magdiretso ka dan ha bilay moy. Awan ka magsoli ha ide a baryo a magibaheta.”

I Pinagpeta ni Pedro a ni Jesus i Cristu

²⁷Niyaen, inumangay di Jesus ha bariobarario na Sesareya-Pilipo. Idi pinaglakad di, sinalodsod ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Any a nakam na tolay megipu ha nikan? Heya ak wade ha pagkagi di?” ²⁸Ket tinabbeg di, “Kinagi na kappal a hikaw kan ni Juan a Minahagbinyag, ket minagbiyag manon. Ket kinagi na kappal a hikaw kan ni Eliyas, a nagsoli a nagipu ha langit. Ket kinagi na kappal a hikaw i esa a minahagpugto a minagbiyag

manon, kon di kan.” ²⁹Ket sinalodsod ni Jesus, “Hikam bi, anya ha nakam moy? Heya ak wade ha nakam moy?” Ket tinabbeg ni Pedro, “Hikaw i Cristu, i lallaki a pinaangay na Dios a maghari ha ngamin a tolay.” ³⁰Ket inbon ni Jesus a awan di mina ipeta ha maski nu heya a tolay a hikuna i Cristu.

Inpeta ni Jesus a Magattam hikuna ha Rigrigat, sa, Matay

³¹Nangrugi ni Jesus ha pinagitoldu na megipu ha baggi na ha toltolduwan na. Ket inpakatandi na a atoy nokkan, ha kasaguppangan, i makpal a rigrigat a masapul na a attaman. Kinagi na, “Nokkan, umadi hidi ha nikan, hidi a mangituray ha kapilya, ken matangkay a papadi, ken hidi a maestro na linteg. Ket papatayan di ak nokkan. Ket nu malpas i tallu a pamalak, magbiyagak manon.” Ito i nepugto ni Jesus megipu ha baggi na. ³²Ket madinnang i pinagpakatandi na ha nidi. Ket ha ni Pedro, inyadiyo na ha ballik ni Jesus, a kayat na a tabbegan. Ket inbalakad na ha nikuna. ³³Ngem sinolegan ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket inenglan na ni Pedro a kinagi na, “Umadiyo ka ha nikan. Ta magkagi ka ha kagi ni Satanas. Awan mo nakaman i pagayatan na Dios, nu awan la i pagayatan na tolay,” kon ni Jesus ha ni Pedro.

³⁴Sa na, inayagan i kakpalan a tolay ken tolduwan na a hidi. Ket kinagi na, “Ha maski nu heya a mayat a magpasakop ha nikan, masapul a ibilang na i baggi na a kona ha natay, penu bakkan mina i pagayatan na i gimetan na nu awan i pagayatan ko. Ket nu kona hito, attaman na i rigrigat, penu umunod ha nikan. Ket kona nu baklayan na i kudos na ha pinaguseg na ha nikan. ³⁵Ta maski nu heya a mayat a mangisalakan ha baggi na, hikuna i matay nokkan talaga. Ngem maski nu heya a mangiyatad ha biyag na ha Dios, gipu ha nikan ken Baheta na Dios, maski nu matay i baggi na, isalakan na Dios i biyag na. Ket awan hikuna matay manon. ³⁶Ta kona paman ha ide,” kagi ni Jesus, “nu atoy i makaalap ha ngamin a baknang na lutak aye, awan ha balle na iday nu lompas i biyag na, ket awan na mapadasan i biyag na Dios a magnanayon. ³⁷Ta awan ha baknang a pangsaka na tolay ha bukod na a biyag. ³⁸Ket ha maski nu heya a masaniki a manahod ha nikan, ket masaniki a magtongpal ha pagitoldu ko, ket nu pabiyanan na ak niyaen, a usogan na i madukas a hidi a tumataleked ha Dios, pabiyanan ko bila hikuna nokkan, ha kasoli ko a magipu ha langit. Ket ha kasoli ko nokkan, mepaenta i kainamakan ko ken kainamakan na Dios, i hama ko, ken kainamakan na anghel a hidi,” kon ni Jesus.

9 ¹Ket kinagi ni Jesus, “Niyaen, ipeta ko ha nikam, a atoy ha nikitam ihe i kappal a awan matay, hanggan awan di maenta i kinapigsa na Dios ha pinaghari na.”

I Pinagbigu na Itsura ni Jesus

²Kobosan na annam a pamalak, inkuyog ni Jesus ni Pedro, ni Juan, ken ni Santiyago ket tinumagdak hidi ha matangkay a parabin.

Pagsangpit di, ket nagbigu i itsura ni Jesus ha saguppang di. ³Naging maponset i tennon na, a naghiyamhiyam ken nagranyag. Awan ha ide a lutak i kinaponset a kona hay.

⁴Niyaen, nagpaenta ni Moyses ken ni Eliyas, a nakiuhon hidi ha ni Jesus. ⁵Ket kinagi ni Pedro ha ni Jesus, “Maestro, mappiya, ta atoy kami ihe. Magtoklong kami mina ha tallu. Esa para ha nikaw, esa para ha ni Moyses, ken esa para ha ni Eliyas,” kon na. ⁶(Maliwaliwat i nakam di Pedro. Ket awan na nakatandiyon i kinagi na, ta nanteng hidi unay.)

⁷Sa, nagpaenta i esa a ulap a nanglendum ha nidi. Ket atoy i esa a timek a naggipu ha ulap aye. Kinagi na, “Ide i Annak ko a ayayatan ko unay. Teman mo moy hikuna!” kon na. ⁸Ket bigu la a nangenta hidi ha lebut di, ngem awan ha naenta di nu awan la ni Jesus a esesa.

⁹Idi bumubugsok hidi ha parabin aye, binon ni Jesus di Pedro, Juan ken Santiyago. Kinagi na, “Awan moy pala ipeta ha maski nu heya i naenta moy aye. Imbes na, ipeta moy nokkan nu kobosan na pinagbiyag ko manon a maggipu ha natay,” kon ni Jesus. ¹⁰Isu a awan ha inpeta di, maski nagsinalodsod hidi nu anya i kayat a kagiyan ni Jesus, a magbiyag manon hikuna a maggipu ha natay. ¹¹Ket kinagi di ha ni Jesus, “Inpeta mo a matay ka ket magbiyag manon nokkan. Ngem ha pagitoldu na maestro a hidi na Linteg, ipeta di a masapul a sumoli ni Elias a magpalungo ha pagdemat na Cristu.” ¹²Ket tinabbeg ni Jesus, “Tahod i kinagi na maestro a hidi na Linteg. Ta palungo, umangay ni Elias, penu pagayakan na i ngamin. Ket niyaen, isalodsod ko bi ha nikam: Apay a nesurat ha Libro na Dios a masapul a magattamak ha makpal a rigrigat, ket talekoda na ak na totolay? ¹³Ngem maski, ta ipeta ko ha nikam a inumangay dan ni Elias. Ket linoko di hikuna, a ginimet di ha nikuna i ngamin a kinaykayat di. Ket pinatay di a kona ha nepugto ha Libro na Dios.” (Kinagi ni Jesus ito megipu ha ni Juan a Minahagbiyag.)

Pahusayan ni Jesus i Annak a Hinayup

¹⁴Niyaen, pagsoli di Jesus ken tallu a kinakuyog na. Dinumemat hidi ha henan na nawarak a tolduwan na a hidi. Ket naenta di a atoy i kakpala a tolay a naglelebut. Ket atoy bi i kappal a maestro na Linteg a nakipagtabbegan ha toltolduwan na heya. ¹⁵Idi naenta na totolay ni Jesus, nalaktat unay hidi. Sa hidi, nagbuyot a makisalpak ha nikuna. ¹⁶Ket sinalodsod ni Jesus, “Any a pakitabbegan moy?”

¹⁷Ket nagkagi i esa a lallaki, “Maestro, intugan ko i annak ko ha nikaw. Ta atoy i dimonyo a magpabulol ha nikuna. ¹⁸Ket nu paawagan na i annak ko aye, ipatakneg na i annak ko, a magyagyag hanggan maghabhab i labi na. Ket pagngarengaretan na i ngipan na ken paigatan na i ngamin a baggi na. Niyaen, inaged ko ha agagum mo a palakadan di mina, ngem awan di kaya,” kon na lallaki.

¹⁹Ket kinagi ni Jesus, “Ay, idagende a tolay a awan ha panahod. Naalayak dan ha nikam, ket naalay dan i pinaganus ko ha nikam, ngem madiyan moy la a manahod ha nikan!” Ket intulos na, “Iyangay mo he i annak mo.” ²⁰Inyangay di dod i annak. Ket idi naenta na dimonyo ni Jesus, pinakissew na i annak. Ket natakneg i annak, a nagkubag-kubag, ket naghabhab i labi na. ²¹Nagsalodsod ni Jesus ha hama na annak, “Hangan kaalay i pinagawag na dimonyo ha annak mo a kona he?” Ket tinabbeg nama na, “Nangrugi idi annak pala,” kon na hama. ²²“Ket makpal a beses i pinagpatakng na dimonyo ha gangatan onu ha dinom, ta kayat na hikuna a patayan. Ngem niyaen, Apo, kagbiyan mo kami. Ket daggapan mo kami, nu kabaelan mo.”

²³Ket kinagi ni Jesus, “Apay a kagi mo, ‘Nu kabaelan mo,’ kommo. Ipeta ko ha nikaw a magimet na Dios i maski nu anya para ha manahod a hidi ha nikuna.” ²⁴Ket dagus a indulaw na hama, a kinagi na, “Apo, manahodak dan! Ngem nayonan mo bi i pagkurangan na panahod ko!”

²⁵Idi naenta ni Jesus a dumulug ha henan na i kakkapan a tolay, binon na i dimonyo, a kinagi na, “Hikaw a dimonyo a magpabangag ken magpabulol, lumakad ka ha baggi na annak aye. Ket awan ka sumoli ha nikuna!” ²⁶Ket nagkales i dimonyo. Ket pinagkissew na i annak. Sa na, linakadan i baggi na aye. Ket kona ha bangkay i itsura na. Isu a kinagi na tolay a hidi a minatay dan hikuna. ²⁷Ngem inegkaman ni Jesus i kamat na a pinaikat na hikuna. Ket tinumakng i annak heya.

²⁸Niyaen, idi atoy la di Jesus a sinumadap ha bilay, sinalodsod na tolduwan na a hidi, “Apay a awan ha kabaelan mi a magpalakad ha iday a dimonyo?” ²⁹Ket tinabbeg ni Jesus, “Ha kasasaad a kona he, awan kam ha kabaelan nu awan kam magkararag ha Dios.”

Ipupto ni Jesus Manon Megipu ha Katay Na

³⁰Linakadan di Jesus iday a lugar, ket linumakad hidi ha nalimed ha Galileya. Madiyan ni Jesus nu makatandiyon na totolay i henan na, ³¹gipu ta panggep na a mangitoldu ha tolduwan na a hidi. Inpeta na ha nidi, “Ha nikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, dandaniyak dan a madakap. Ket igiwat di ak ha kasenti ko a hidi. Ket patayan di ak. Ngem magbiyagak manon ha mekatallu a pamalak,” kon ni Jesus. ³²Ngem awan na ito nakatandiyon na tolduwan na a hidi. Ket masaniki hidi a magsalodsod nu anya i kayat na a kagiyon.

I Kinagi ni Jesus Megipu ha Katangkayan a Tolay

³³Dinumemat hidi ha ili a Kapernaum. Ket idi sinumadap hidi ha bilay, sinalodsod ni Jesus nu anya i nagtabbegan di ha dilan. ³⁴Ngem masaniki hidi a magkagi, ta nagtabbegan di nu heya ha nidi i mas matangkay. ³⁵Isu, inumetnod ni Jesus. Ket inayagan na idagende a esa pulo ket

duwa a tolduwan na. Sana, kinagi ha nidi, “Ha maski nu heya a mayat a magpatangkay ha baggi na ha agagum na, masapul a magpadibbi ha baggi na a magserbe ha kakalan na a tolay.” ³⁶Sana, inalap ni Jesus i esa a annak, ket pinataknag na hikuna ha saguppang di. Ket ginakos na. ³⁷Kinagi na, “Kona ha ide i tolay a manahod ha nikan. Ta maanus ken masaniki. Ket ipeta ko ha nikam, a maski nu heya a magrespitar gipu ha panahod na ha nikan, a kona nu respitaran na i annak aye, mebilang a respitaran na ak bila. Ket nu respitaran na ak, respitaran na i Dios bila a nagpaangay ha nikan. Ket kona ihe mina i pinagpadibbi moy ha baggi moy,” kon ni Jesus ha agagum na.

³⁸Ket kinagi ni Juan, “Maestro, naenta mi i esa a lallaki a nangpalakad ha dimonyo a hidi. Ta nanahod dan hikuna, kon na kan. Ket atoy kan ha nikuna i turay ken kaddat ni Jesus, kon na kan. Ket inusar na i nagen mo. Ngem awan pala hikuna nagpasakop ha grupo tam aye. Isu, pinagimak mi hikuna,” kon ni Juan. ³⁹Ngem tinabbeg ni Jesus ha di Juan, “Awan moy mina pagimakan i tolay a kona hay. Ta maski nu heya a magusar ha nagen ko, a maggimet ha nakaddatan, awan hikuna makasenti ha nikan ha sigida. ⁴⁰Ket maski nu heya a awan magsenti ha nikitam, magdaggap hikuna ha nikitam,” kon ni Jesus. ⁴¹“Ket nakaman moy ide,” intulos na, “a maski nu heya a mangiyatad ha nikam ha maski esa a baso a dinom, gipu ta sakop kam ni Cristu, gunggunaan na hikuna na Dios.”

Iwadan ni Jesus megipu ha Pakegipuwana na Pinagliwat

⁴²Intulos ni Jesus, “Ngem nu atoy i magpasina ha maski madibbi a hidi ha bon na Dios, parusaan na hikuna na Dios. Ket mas marigat i parusa na Dios ha nikuna ngem nu megakad mina i dakkal a pogedu ha tangad na, ket metogbak mina hikuna ha diget. Ta marigat unay i parusa na Dios ha tolay a kona hay. ⁴³⁻⁴⁴Ket ipeta ko ha nikam, nu atoy i pakegipuwana na pinagliwat moy, adiyowan moy dan, a kona ha katolan moy. Halimbawa, nu atoy i kona ha kamat moy a pakegipuwana na pinagliwat moy, adiyowan moy dan. Ta mas mappiya nu makasaddap kam ha paghenan na Apo Dios, maski kona ha mapikot kam, basta awan kam sumadap ha impyerno ket mapigsa pala, a kona ha kekkamat kam a duwa. Ket marigatan kam hay ha gangatan a awan maaddap. ⁴⁵⁻⁴⁶Ket nu atoy i kona ha tikad moy a pakegipuwana na pinagliwat moy, adiyowan moy mina. Ta mas mappiya nu makasaddap kam ha paghenan na Apo Dios, maski kona ha pilay kam, basta awan kam metogbak ha impyerno, a pagparusaan na baggi moy ken duwa a tikad moy. ⁴⁷Ket kona bila hito ha pinagaamata moy. Nu atoy i kona ha mata moy a pakegipuwana na pinagliwat moy, kona ha suatan moy mina. Ta mas mappiya nu makasaddap kam ha Paghariyan na Dios, maski kona ha bulding kam, basta awan kam metogbak ha impyerno ket malaing pala a magaaamata.

⁴⁸Ta paghenan na iday na uhad a hidi a awan matay. Ket awan maaddap i gangatan ihay.

⁴⁹“Tahod a marigat ide a kinagi ko. Ta maski nu heya a mayat a magpasakop ha Dios, masapul a magattam hikuna ha rigrigat a kona ha nedatton ha Dios. Ket ha ngamin a medatton ha Dios, mapaasen ken matenneb hidi ha gangatan. ⁵⁰Niyaen, mappiya i gimetan na Dios a kona ha pangpaasen na ha nikam penu masinggat i panahod moy. Ngem nu lompas ide a kinaasen moy, awan kam ha serserbe. Isu, tumulos kam mina a kona ha maasen, a kona ha masinggat i gimetan moy. Awan kam makipagtabbegan nu heya i mas matangkay ha nikam, nu awan a makipagkappiya kam.”

I Pagitoldu ni Jesus megipu ha Pinagsina na Magkabanga

10 ¹Linumakad manon di Jesus, a tinumulos hidi ha Judeya ken dibelew na Karayan Jordan. Ket dinumulog manon i kakpalan a tolay. Ket gipu ha ugali na, tinolduwan na hidi.

²Ket atoy bila i Pariseyo a hidi a inumangay penu surubaran di ni Jesus. Sinalodsod di, “Ipeta mo bi: Ipalobus na Linteg a isina na lallaki i kabanga na?” ³Ket sinalodsod bila ni Jesus, “Anya i inbon ni Moyses megipu ha iday?” ⁴Kinagi na Pariseyo a hidi, “Inpalubos ni Moyses. Ngem masapul na kan na lallaki a mangisurat ha pangpaenta ha pinagsina di, sana, mapalakad i kabanga na.” ⁵Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Inpalubos ni Moyses iday gipu ha kinaigat na nakam moy. Ket para ha nikam la iday. ⁶Ngem idi palungo, idi pinarsuwa na Dios i lutak aye, pinarsuwa na Dios i tolay a lallaki ken babbey. ⁷Ket kinagi na Dios, a ‘Gipu ta kona hito, lakadan mina na lallaki i nagenanak ha nikuna, ket makiagum hikuna ha kabanga na. ⁸Ket magbalin hidi a esesa,’ kon na Dios. Isu, awan hidi a duwa, nu awan a esesa dalla hidi. ⁹Niyaen, awan mina a pasinaan na tolay i pinagagum na Dios. Ito i kayat ko ipeta ha nikam,” kon ni Jesus.

¹⁰Idi kasoli di Jesus ha bilay di, inpenduwa na tolduwan na a hidi ide a salodsod megipu ha pinagsina na magkabanga. ¹¹Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “I lallaki a mangisina ha kabanga na, sa, mangabanga ha sabali, makaliwat hikuna ha pinangibabbey na. Ket liniwatan na i palungo a kabanga na. ¹²Ket kona bila hito ha babbey a mangisina ha kabanga na, sa mangabanga manon ha sabali a lallaki. Ta madi bila i pinangilallaki na, a liniwatan na i palungo a kabanga na.”

I Kagbi ni Jesus ha Annak a Hidi

¹³Idi esa a pamalak, atoy i kappal a nangiyangay ha annak di ha ni Jesus, penu itupu na i kamat na, a kagbiyan na mina hidi na Dios. Ngem binahang na totolduwan ni Jesus i nangiyangay a hidi ha annak di. ¹⁴Ket

idi netan ni Jesus, nagingal hikuna, a kinagi na ha dagenday a agagum na, “Palobusan moy a umangay i annak a hidi ha nikan. Awan moy hidi salenan. Ta magkalan hidi ha totolay a sumasaddap ha paghariyan na Dios. ¹⁵Inaamakan man i pinagtalak di. Ket kona bila hito i kayat na Dios ha totolay a sakopan na. Tamos. Ket ipeta ko ha nikam, a maski nu heya a bakkan i panahod di, awan hidi makasaddap ha paghariyan na Dios,” kon ni Jesus ha agagum na. ¹⁶Sana, inalap i annak a hidi, a kinalkal na hidi. Ket intupo na i kamat na ha nidi, a kagbiyan na mina hidi na Dios.

I Nabaknang a Tolay

¹⁷Idi nagrubrubuwat ni Jesus a lumakad ha iday a lugar, binumuyot i esa a lallaki a nagparentumeng ha saguppang na. Sinalodsod na, “Mappiya a Maestro, mappiya i gimetan mo. Isu, ipeta mo nu anya mina i gimetan ko, penu maghenak ha Dios ha magnanayon?” ¹⁸Ket sinalodsod ni Jesus, “Apay a managenanak mo ha ‘Mappiya?’ Dios la i ‘Mappiya’. Awan ha ‘Mappiya’ nu awan la i Dios. Ket anya mina i gimetan mo, penu maghen ka ha Dios ha magnanayon? Iday i kayat mo a makatandiyon?” ¹⁹Katandiyon mo dan i bon na Dios a insurat ni Moyses, a awan ka magbuno, awan ka mangibabbey, awan ka magtakaw, awan ka magsileng, awan ka magswitik. Ket deyawan mo i hama ken hena mo. Idagende i bon na Dios ha nikaw,” kon ni Jesus.

²⁰Ket kinagi na lallaki aye, “Maestro, tinungtungpal ko dan i ngamin a dagenday, nangrugi idi kaballik ko,” kon na.

²¹Ket idi inaamatan na hikuna ni Jesus, inayat na. Ket kinagi ni Jesus, “Kulang ka pala ha esa a gimetan mo. Ilako mos i ngamin a aruwatan mo. Ket iyatad mo i korinat ha napobre a hidi. Ket nu gimetan mo ide, mabaknang ka nokkan ha langit. Ket esa pala, a umunod ka dan ha nikan.” kon ni Jesus ha lallaki aye. ²²Ngem idi nateman na ito na lallaki, nagladingit hikuna unay. Ket linumakad hikuna a silaladingit. Ta mabaknang hikuna gamen.

²³Ket sinumoleg ni Jesus ha lebut na, a kinagi na ha tolduwan na a hidi, “Magrigat a sumadap ha paghariyan na Dios idagenday a nabaknang,” kon na. ²⁴Ket naglaktat i agagum ni Jesus ha kinagi na aye. Ngem intulos ni Jesus a nagkagi manon, “Wadwaddi ko, marigat gamen ha maski nu heya a sumadap ha Paghariyan na Dios. ²⁵Mas malaka a meturok i makadakklan ha abot na dagum, ngem makasaddap i mabaknang ha paghariyan na Dios.”

²⁶Ket nalaktat hidi, a naliwaliwat i nakam di. Isu a kinagi di, “Apo, nu kona hito, heya dod i mesalakan nokkan? Pulos wade a awan a maghen ha Dios ha magnanayon!” kon di. ²⁷Ket inaamatan na hidi ni Jesus, a kinagi na, “Tamos. Awan ha makesalakan ha baggi na. Ngem maski nu anya a awan a mabalin ha tolal, mabalin iday ha Dios. Ta magimet na Dios i maski nu anya.” kon ni Jesus.

²⁸Ket kinagi ni Pedro, “Apo, katandiyan mo a intirak mi i ngamin a kukwa mi, penu umunod kami ha nikaw,” kon na. ²⁹⁻³⁰Ket kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a maski nu heya a magayat ha Dios ha dakdakkal ngem ha ngamin a kukwa na, maghen hikuna ha Dios ha magnanayon. Ket nu matirak na i bilay na ken lutak na, i patakka na onu hama na ken hena na, onu annak na, penu magserbe ha paghariyan na Dios, tahod a atdinan na hikuna na Dios ha mas makpal ha niyaen a tiyempo. Maski iyatad na Dios ha nikuna i nasursurok. Ket gumiwat hikuna ha mas makpal a bilay ken patakka ken nagenanak ken annak ken lutak. Ngem katandiyan moy mina ide: a mapadas na bila i pinaglolo ko na totolay, gipu ha panahod na ha nikan. Ngem nokkan paman, ha tiyempo a dumemat, ket maghen hikuna ha Dios ha magnanayon. ³¹Ngem atoy i makpal a matangkay, ket mapadibbi hidi nokkan. Ket ha makpal a madibbi a hidi, hidi man i matangkay nokkan.” Ito i inkari ni Jesus ha agagum na.

I Mekatallu a Pagpugto ni Jesus Megipu ha Katay Na

³²Niyaen, magpajerusalem di Jesus, ket nagpalopalungo ni Jesus ha tolduwan na a hidi. Nasbew idagende a tolduwan na, ket nanteng i ngamin a agagum di a umunonud. Ta makpal i kasenti ni Jesus ha Jerusalem.

Niyaen, inyadiyo manon ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket inpakatandi na i magimet nokkan ha nikuna. ³³Kinagi na, “Katandiyan moy mina ide. Umangay kitam ha Jerusalem. Ket nu dumitang kitam nokkan, megiwat i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay ha matangkay a hidi a padi ken maestro a hidi na linteg. Ket hukoman di ak, a ipapatay di ak, a igiwat di ak ha dagenday a bakkan a Judyo. ³⁴Ket ha dagenday a bakkan a Judyo, kayagan di ak, ken loktaban di ak, ken sabdan di, sa di ak patayan. Ket kobosan na tallu a pamalak, magbiyagak manon.”

I Pagaged ni Santiyago ken ni Juan

³⁵Niyaen, ha di Santiyago ken Juan a annak ni Sebedeyo, inumangay hidi ha ni Jesus. Ket kinagi di, “Maestro, atoy i kayat mi a agedan ha nikaw.” ³⁶Ket kinagi ni Jesus, “Anya i kayat moy?” ³⁷Ket kinagi di, “Apo, ipalobus mo a nokkan nu maghari ka, ket hikami bila i makipagturay ha nikaw. Ket esa a makikaetnod ha kanawan mo, ken esa ha kannigid mo,” inaged di Santiyago. ³⁸Ngem tinabbeg ni Jesus, “Awan moy makatandiyan i agedan moy. Kaya moy dod a attaman i rigrigat a attaman ko nokkan? Mabinyaganak nokkan ha pagbinyag na rigrigat. Kaya moy dod a magtongpal ha pagayatan na Dios ken magattam ha rigrigat, maski hanggan matay kam, a kona nikan?” ³⁹Ket tinabbeg di Santiyago, “Oni. Kaya mi dan.”

Ket kinagi ni Jesus, “Tahod a marigatan kam bila nokkan, a kona ha nikan. Ket matay kam bila gipu ha panahod moy ha nikan. ⁴⁰Ngem bakkan a hikan i mangpili ha agum ko a maghari onu umetnod ha kanawan ken kanigid ko. I Hama ko la i makatandi ha denday. Ta hikuna i naggayak ha pagtuturay ha paghariyan ko,” kon ni Jesus.

⁴¹Idi nabaheta na sangapulo a agagum di, nakaingal hidi ha ni Santiyago ken ni Juan gipu ha inaged di ha ni Jesus. ⁴²Isu, inayagan ni Jesus idagende a sangapulo ket duwa. Ket kinagi na, “Katandiyan moy i ugali na magtuturay ha lutak aye. Ket madaggi i pinangibon di ha totolay, a kona ha taraken di. ⁴³Ngem bakkan ha nikam, a awan mina a kona hito. Ta maski nu heya a magturay ha nikam, masapul a magpadibbi hikuna ha baggi na, a magserbe ha agagum na. ⁴⁴Oni ah. Ta maski nu heya a maging matangkay ha nikam, masapul na a padibbiyan i baggi na a magdaggap ha nikam ngamin. ⁴⁵Ta kona bila hito ha nikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Awanak inumangay penu daggapan na ak na totolay, nu awan penu daggapan ko hidi. Ket ide i gipu na a iyatad ko i biyag ko a pangsaka ha makpal a totolay.”

Kagbiyan ni Jesus i Lallaki a Bulsak

⁴⁶Pagdemat di ha ili a Jeriko. Ket idi linakadan di manon, inumuseg bila i kakpalan a tolay. Ket atoy bila i esa a bulsak a nakaetnod ha hikeg na karsada. Nagpapalimos hikuna. Bartimeyo i nagen na, a annak ni Timeyo. ⁴⁷Ket idi nabaheta na a tumataleb ihay ni Jesus a taga Nasaret, nagayag hikuna, a kinagi na, “Jesus, apo ni Dabid, kagbiyanak mo bi!” kon na. ⁴⁸Ket nagbahang ha nikuna i makpal, a inbon di a awan mina hikuna magkagi. Ngem impigsa na i pagayag na. “Jesus, apo ni Dabid, kagbiyanak mo bi!” kon na. ⁴⁹Ket tinumaran ni Jesus, a kinagi na, “Ayagan moy hikuna.” Inayagan di dod i nabulsek aye, a kinagi di, “Nay, magragsak ka mina, ta paayagan na ka.” ⁵⁰Ket nagsigida hikuna a inumikat, ket inadya na i ulas na, a inumangay hikuna ha ni Jesus. ⁵¹Ket sinalodsod ni Jesus, “Anya i kayat mo a gimetan ko ha nikaw?” Ket kinagi na nabulsak, “Apo, kayat ko a makaenta manon.” ⁵²Ket kinagi ni Jesus, “Oni! Lumakad ka dan. Nakahusay ka gipu ha panahod mo ha nikan.” Ket dagus a nakahusay i nabulsak aye. Ket inumunod hikuna ha ni Jesus.

I Pagdemat ni Jesus ha Jerusalem

11 ¹Idi binumikan hidi ha ili a Betpeg ken Betani, ha amugod a Olibet, nakabikan dan hidi ha Jerusalem. Ket inbon na i duwa a agum na, a ²“Umangay kam ha baryo ha kalipat. Atoy ha ho i kabayo a urbon a awan pala nasaksakayan. Nu dumitang kam ha baryo ayo, lakbisan moy iday a kabayo, ket lagedan moy, a iyangay ha he. ³Nu atoy

i magsalodsod ha nikam nu apay a lakbisan moy ide a urbon, ipeta moy, ‘Masapul ni Apo ide, ket pasoliyan na a dagus,’ kon moy.”

⁴Isu, inumangay ide a duwa a agagum ni Jesus. Ket tahod a naenta di i urbon ha kalsada, a negakad ha ruwangan na esa a bilay. Ket linakbes di dod ito. ⁵Ket atoy bila hay i nakatakngag a hidi a nagsalodsod ha, “Apay a lakbisan moy iday a urbon?” ⁶Ket inpeta na agagum ni Jesus i kinagi na. Isu, pinalobusan na hidi na totolay aye.

⁷Ket intugan di i urbon ha ni Jesus. Sa di, pinalayat i tennon di ha adag na, ket nagsakay ni Jesus. ⁸Ket makpal i nangiyabak ha tennon di ha dilan. Ket atoy paman i kappal a nagkatol ha dodon ha taltalon, ket indatton di ha dilan. (Ta kona ihe i pangdeyaw di ha hari.) ⁹Ket magkalan i nagpalungo a hidi ha ni Jesus ken hidi a inumunod, a induludulaw di, a “Madeydeyaw i Dios! Deyawan tam i pinaangay na Dios a maghari! ¹⁰Papigsaan na Dios i paghariyan na, a kasulet ni minappo tam a Hari Dabid! Deyawan tam i Dios a katangkayan!” kon di.

¹¹Ket dinumemat ni Jesus ha Jerusalem. Ket sinumadap hikuna ha Templo. Ket idi inamatan na i ngamin hay, linumapos hikuna, a nagsoli hidi ha Betaniya, ta apon dan. Ket kaagum na i esapulo ket duwa a tolduwan na.

I Kayo a Igos a Awan Magbunga

¹²Idi kaugman na, nagsoli di Jesus ha Jerusalem a naggipu ha Betaniya. Ket magiyalap ni Jesus. ¹³Ket naenta na ha madiyo i esa a kayo a igos. Ket makpal unay i dodon na. Isu, inumangay ni Jesus a mangenta nu atoy i bunga na, ta magbunga mina i igos, basta atoy i dodon na. Ngem idi pagsangpit na, pasig la dodon i naeriyokan na, ta awan pala a tiyempo na pinagbubunga na igos. ¹⁴Ket kinagi ni Jesus, “Gipu ha yenan, awan ka manon magbunga!” Ket nateman na tolduwan na a hidi i kinagi na aye.

I Templo na Judyo a Napaduksan

¹⁵Niyaen, kaddemat di ha Jerusalem, ket sinumadap manon ni Jesus ha Templo. Ket binugaw na i mahaglako a hidi ken naggatang a hidi ha paraangan na Templo. Ket binaliktad na idagenday a lamesaan na mahagsulet ha korinat. Ket kona bila hito ha dagenday a pagetnodan na maglamlako ha kalapati a hidi. ¹⁶Ket sinalenan na i maski nu heya a kekkarga a lumakad ha paraangan na Templo. ¹⁷Sana, intoldu, a kinagi na, “Ide i nesurat ha libro na Dios: ‘I bilay ko aye i bilay a pagkararagan, ket para ha maski nu heya ha ngamin a lutak,’ kon na Dios. Ngem insulet moy dan ha paghenan na mahagtakaw,” kon ni Jesus.

¹⁸Niyaen, nabaheta na matangkay a papadi ken maestro a hidi na Linteg. Ket sinumeni hidi ha nikuna, gipu ta minalaktat i kakpalan a

tolay ha turay na a magitoldu. Ket atoy i makpal a nanahod ha nikuna. Isu a nageriyok hidi ha gundaway di a magpapatay ha nikuna.

¹⁹Idi kallap, linumapos di Jesus ha ili.

Minalanas Dan I Kayo a Igos a Inlunod ni Jesus

²⁰Kaugman na, ket maglakad manon di Jesus ha dilan. Ket naenta di i kayo a igos. Ngem niyaen, nalannas ito hanggan ha ramot na. ²¹Nanakam ni Pedro i kinagi ni Jesus ha ide a kayo. Ket kinagi na, “Maestro, entan mo ihay. Minalanas dan iday a kayo a inlunod mo nakapon!” ²²⁻²³Ket kinagi ni Jesus, “Nakaman moy ide a ipeta ko ha nikam. Ta basta nu Dios i tahodan moy, ken awan ha duwaduwa ha nakam moy, ket mabalin moy a bonan i maski nu anya a magsalen ha nikam, ket mealis iday a salen. Basta manahod kam a gimetan na Dios i inpeta mo, ket tahod a gimetan na Dios para ha nikam. ²⁴Isu, ipeta ko ha nikam, a maski nu anya a agedan moy ha Dios, tahodan moy a ingiwat na dan, ket maalap moy iday a inaged moy. ²⁵Ket ha pagkararag moy, masapul moy a pakawanan i maski nu heya a nakaliwat ha nikam, penu pakawanan na kam bila Nama moy ha langit. ²⁶Ta nu awan moy pakawanan i kakalan moy a tolay, awan na kam bila pakawanan na Dios,” kon ni Jesus.

I Salodsod Megipu ha Turay ni Jesus

²⁷Niyaen, sumadap manon di Jesus ha Jerusalem. Ket idi paglakad ni Jesus ha paraangan na Templo, inumangay ha nikuna i matangkay a papadi, ken mamaestro na linteg, ken panglakayan a hidi na Judyo. ²⁸Ket kinagi di ha nikuna, “Anya i kalintegan mo a manggimet ha dagende a bagay? Heya i nangiyatad ha nikaw ha turay a manggimet ha kona he?” kon di. ²⁹Ket kinagi ni Jesus, “Ha palungo, palobusanak moy bi a magsalodsod ha nikam. Nu matabbeganak moy, ipeta ko bila ha nikam nu heya i nangiyatad ha turay ko a maggimet ha dagende. ³⁰Niyaen, ipeta moy bi nu hadya i nagipuwana na turay ni Juan a magbinyag. Anya ha nakam moy? Nagipu ha Dios, onu nagipu la ha sabali a tolay?” kon ni Jesus.

³¹Ket naginuhon hidi nu anya mina i tabbeg di. “Nu ipeta tam a nagipu ha Dios i turay ni Juan, metabegg ni Jesus, a ‘Apay dod, awan kam nanahod ha ni Juan?’ ³²Ngem delikadu nu ipeta tam a nagipu ha sabali la a tolay.” Kinagi di ito, ta nanteng hidi ha kakpalaan ihay a tolay. Ta manahod i kakpalaan a hidi a minahagpugto talaga ni Juan. ³³Isu, tinabegg di ni Jesus, “Awan mi makatandiyan nu hadya i nagipuwana na turay ni Juan a magbinyag.” Ket tinabegg ni Jesus, “Gipu ta awanak moy tinabbegan, awan ta kam bila tabbegan nu anya i turay ko a maggimet ha dagende a bagay.”

I Pangareg ni Jesus megipu ha Matangkay a hidi a Judyo

12 ¹Ket tinumulos ni Jesus a nagestoriya ha nidi. “Nikuna, atoy i esa a lakay, ket minulaan na i lutak na ha unas. Sana, inaladan i

kaunasan na aye, ket ginimet na i pagpespesan ha unas, ket pinatakna na i torre a paghenan na guwardya a hidi. Kobosan na, inpaabang na i kaunasan ha makitalon a hidi. Sa hikuna, linumakad ha sabali a bayan.

²“Idi dinumemat i tiyempo na pinagkatol ha unas, pinaangay na i esa a tagabu a mangalap mina ha bunong na. ³Ngem i makitalon a hidi, nagdanog hidi ha tagabu aye. Ket pinalakad di hikuna, a awan nakaalap. ⁴Ket pinaangay na manon i sabali a tagabu na. Ngem tinalingo di i buntok na. Sadi, pinasanikiyan. ⁵Ket pinaangay na lakay i nekatallu a tagabu. Ngem pinatay di hikuna. Ket kona bila hito ha makpal a tagabu na lakay. Ha kappal, dinanog di hidi, ken kappal a pinatay di.

⁶“Niyaen, ha dilokod na, atoy la i esa a annak na a lallaki. Ket hikuna i ayayatan na unay. Isu, kobosan na ngamin, pinaangay na lakay i bukod na a annak. Ket kinagi na ha nakam na, ‘Siguradowak a respitaran di i annak ko!’ kon ni Lakay.

⁷“Ngem idi naenta na makitalon a hidi, naginuhon hidi, ‘Ide dan i mangalap ha lutak ni Lakay! Patayan tam mina hikuna, penu hikitam mina i magalap ha lutak na aye,’ kon di. ⁸Ket dinakap di dod, ket pinatay di, ket intogbak di i bangkay na ha lapos na kaunasan aye.

⁹“Niyaen,” intulos ni Jesus, “anya i nakam moy? Anya wade i gimetan na lakay a makinlutak? Siyempre, ah? Dumemat hikuna nokkan, ket patayan na i makitalon a hidi. Sa na, iyatad iday a lutak ha sabali a totolay,” kon ni Jesus.

¹⁰“Niyaen, anya dod i kayat ko kagiyan ha pangaregan ko aye? Sigurado a nabasa moy ide a paset na Libro na Dios. Ket makatandiyang moy mina ide,

a ‘Nagayak dan i esa a inaamakan a pugedu, para ha bilay. Ngem madiyan di a usaran na tarabahador a hidi. Ngem maski nu kona hito, medatton paman ide a pugedu ha sulit na bilay a pangadigi ha ngamin a bilay.

¹¹ Ket Apo Dios i nanggimet ha ide, ket mappiya unay ide ha nikitam.’ ”

¹²Niyaen, kayat na matangkay a hidi a Judyo a padakap di ni Jesus. Ta nakatandiyang di a hidi man i nagmadi ha Annak na Dios a kona ha inaamakan a pugedu heya, a ginayak na Dios para ha bilay na. Ngem nanteng hidi ha kaspalan hay a tolay. Isu a pinabiyan di ni Jesus, a linumakad dalla hidi.

I Salodsod Megipu ha Pinagbayad ha Buwis

¹³Kobosan na ito, pinaangay na dagende a Judyo i kappal a Pariseyo ken kappal a ilay ni Hari Herod. Ket kayat di a masiluwan ni Jesus ha salodsod di. ¹⁴Isu, inumangay hidi, ket kinagi di, “Maestro, katandiyang mi a tahod i pagitoldu mo. Ket katandiyang mi a magitoldu ka ha tahod megipu ha pagayatan na Dios. Ket katandiyang mi bila a awan ha

idumduma mo, maski matangkay onu madibbi. Niyaen, ide i salodsod mi ha nikaw: Anya, makaliwat kitam ha Linteg tam a Judyo, onu awan, nu magpaga kitam ha buwis ha Hari na Roma?”

¹⁵Ngem nakatandiyon ni Jesus a maginginsingpit hidi. Isu, kinagi na, “Apay a kayat moyak a surubaran? Iyangay moy he i korinat a kakkagiyan moy, penu entan ko.” ¹⁶Ket inyangay di dod, ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Ipeta moy nu heya i ladawan ha ide a korinat, ken heya i nagen a nesurat ha ihe?” kon ni Jesus. “Iday i Hari na Roma,” kon di. ¹⁷Ket tinumulos ni Jesus, “Isu, iyatad moy ha Hari na Roma idagenday a kukuwa na, idagenday a bagay a atoy i rupa ken nagen na. Ket iyatad moy mina ha Dios idagenday a kukuwa na Dios, idagenday a bagay a atoy i karuprupa na Dios, a kona ha ayat, ken nakam, ken pigs a moy,” kon ni Jesus.

Ket nalaktat i Pariseyo ken ilay a hidi ni Herod ha tabbeg ni Jesus.

I Salodsod Megipu ha Pagbiyag Manon na Natay

¹⁸Ket inumangay ha ni Jesus i kappal a Saduseyo. (Idagenday a Saduseyo i esa a kalase na Judyo a awan manahod a magbiyag manon i tolay a minatay dan.) ¹⁹Ket sinalodsod di, “Maestro, insurat ni Moyses ide a linteg, a ‘Nu matay i lallaki a atoy kabanga na, ket awan pala ha annak, masapul na wadi na a magkabanga ha ipag na a nabilu, penu magenak hikuna. Ket ibilang di mina i annak na ha annak na hekka na a minatay,’ kon ni Moyses.

²⁰“Niyaen, Maestro, atoy i pitu a magkakabsat a lallaki. Ket nangabanga i hekka, ngem minatay hikuna a awan ha annak na. ²¹Ket kinabanga na wadi na i ipag na a nabilu. Ket minatay bila hikuna a awan ha annak na. Ket kona bila hito ha nekatallu. ²²Ket kona bila hito hanggan ha nekapitu. Minatay hidi ngamin a awan ha annak di. Ket ha dilokod, natay bila i babbey. ²³Niyaen, Maestro, ipakatandi mo bi ha nikami. Ta netoldu mo a makabiyag manon i tolay a natay, kon na kan. Nu tahod i kinagi mo, heya dod i kabanga na babbey nokkan, nu magbiyag manon hidi, ta nagkabanga dan idagende a pitu ha nikuna?” kon na Saduseyo a hidi.

²⁴Ket tinabbeg ni Jesus, “Ide i gipu na a maliwaliwat i nakam moy. Ta awan moy katandiyon i Libro na Dios, ket awan moy katandi i pinnakabalin na Dios. ²⁵Ta nokkan, nu magbiyag manon i natay a hidi, awan hidi mangabanga. Makabiyag hidi ha Dios ha magnanayon, a kona ha anghel a hidi a awan di masapul a mangabanga.

²⁶“Niyaen,” intulos ni Jesus, “ha nikam a Saduseyo, apay a nakaman moy a awan magbiyag manon i tolay? Nagpatahod dan ni Moyses a magbiyag manon i totolay. Ket nanakaman moy mina i surat na a megipu ha ni Abraham, ken ni Isak, ken ni Jakob. Ta idi nagpaenta i Dios ha kayo

a maggangat, kinagi na ha ni Moyses, ‘Hikan i deyawan ni Abraham, ni Isak, ken ni Jakob,’ kon na Dios. ²⁷Ket gipu ha ide, makatandiyon tam a magbiyag manon hidi. Ta magdeydeyaw pala hidi, maski nu natay dan. Ket awan ha magdeyaw ha Dios nu awan a makabiyag. Isu, madi i nakam moy.”

²⁸Ket idi kinagi ni Jesus ito ha Saduseyo a hidi, atoy bila i esa a maestro na Linteg a nangaamata ha pinakitabbegan di. Ket naenta na a mappiya i tabbeg ni Jesus. Isu, sinalodsod na, “Anya i kanginaan a linteg ha Libro na Dios?” ²⁹Ket kinagi ni Jesus, “Ide i kanginaan a linteg, a ‘Temanan moy, hikam a totolay na Israel. I Apo tam a Dios, hikuna la i Dios, a awan ha sabali. ³⁰Ket masapul moy a ayatan i Apo moy a Dios ha ngamin a pigsa moy, ngamin a biyag moy, ngamin a nakam moy, ngamin a puso moy, ken ngamin a paggimet moy.’ Ide i kanginaan a linteg.” ³¹Intulos ni Jesus, “Ide paman i nekaduwa a linteg, a ‘Masapul moy a ayatan i agagum moy, ket kona ha pinagayat moy ha bukod moy a baggi,’ kon na linteg. Niyaen, awan ha linteg a mas mangina ngem ha dagento a duwa,” kon ni Jesus.

³²Ket kinagi na maestro na Linteg, “Tamos i kinagi mo, Maestro. Tahod a esesa la i Apo tam a Dios. Ket awan ha sabali a Dios, nu awan la i Apo tam a Dios. ³³Tahod a ayatan tam mina i Dios ha ngamin a puso tam, ngamin a nakam tam, ken ngamin a pigsa tam. Ket tahod bila a ayatan tam mina i kakalan tam a tolai a kona ha pinagayat tam ha baggi tam. Ket mas mangina a tungpalan tam i duwa a linteg a ide, ngem ha ngamin a hayup a pangiwagah tam ha Dios, ken ngamin a sabali a pangidatton ha nikuna,” kon na maestro.

³⁴Idi nasanege ni Jesus a mappiya i tabbeg na maestro aye, kinagi na ha nikuna, “Mabikan ka dan a mepasakop ha Paghariyan na Dios.”

Idi kalpasan na ide, awan manon ha nakatured a magsalodsod ha ni Jesus. Ta mappiya i ngamin a tabbeg na.

I Salodsod megipu ha Cristu

³⁵Idi tinumulos ni Jesus a magitoldu ha Templo, kinagi na, “Apay a metoldu na mamaestro na Linteg a ni Hari Dabid i minappo na Cristu? ³⁶Ta idi nagturayan na hikuna na Espiritu na Dios, nesurat ni Dabid ha Libro na Kansiyon, a

‘Kinagi na Apo Dios ha Hapo ko, “Magetnod ka ha henan ko, a maghari kita hanggan pagparentumengan ko i kasenti mo a hidi ha saguppang mo,” kon na Dios.’

³⁷Isu, insurat ni Dabid i Hapoo na i Cristu a tahokan na totolay ha kasaguppangan. Ket pinanagenan ni Dabid ha Cristu i ‘Hapoo’ na. Isu, mabalina nu minappo bila ni Dabid na Cristu?” Ito i insalodsod ni Jesus ha maestro a hidi. Ket siraragsak i totolay a magteman ha pagitoldu ni Jesus.

³⁸Idi nagitoldu ni Jesus, kinagi na, “Magingat kam ha dagende a mamaestro na Linteg. Ta kayat di a magtennon ha mangina a badu, penu maenta na tolay a matangkay hidi. Ket kayat di i inaamakan a salpak ha sentro. ³⁹Ket kayat di a umetnod ha pagetnodan na matangkay ha piyesta ken ha kapilya. ⁴⁰Ngem agewan di i kukuwa na nabilu a hidi, sa hidi, magkararag ha maalay, penu kagin na tolay a mappiya hidi. Isu, hidi man i parusaan na Dios ha mas marigat nokkan.” Ito i iniwad ni Jesus ha tolay a hidi.

Iyatad na Bilu i Ngamin a Pagbiyag Na

⁴¹Niyaen, atoy pala ni Jesus ha Templo. Ket inumetnod hikuna ha bikan na kahon a pagatdinan ha korinat. Ket inaamatan na i kampilan a tolay a nangiyatad ha korinat di. Ket atoy bila i makpal a mabaknang a nangiyatad ha makpal a korinat. ⁴²Ket binumikan bila i esa a bilu a babbey a napobre, ket nangiyatad ha duwa la a sentimos. ⁴³Ket pinabikan ni Jesus i tolduwan na a hidi. “Ipeta ko ha nikam,” kon na, “ha nakam na Dios, nangiyatad ide a bilu ha mas makpal ngem ha ngamin a nangiyatad a hidi. ⁴⁴Ta inyatad di i sobra na baknang di. Ngem maski nu napobre i bilu aye, inyatad na i ngamin a korinat na, i ngamin a pagbiyag na.”

Iwadan ni Jesus a Dumemat Nokkan i Tiyempo na Pakarigatan

13 ¹Idi linumapos di Jesus ha Templo, kinagi na esa a tolduwan na, “Entan mo, Maestro, ta dadakkal a pogedu ha padding na Templo aye, ket inaamakan i napatakng aye.” ²Ket kinagi ni Jesus, “Oni ah. Entan moy i ngamin a dagende. Ta dumemat nokkan i tiyempo a marakrak hidi ngamin. Marakrak nokkan i kada esa a bitu-bitu ha padding aye. Ket matakng hidi ngamin,” kon ni Jesus.

³Idi linumapos hidi ha Jerusalem, inumangay di Jesus ha parabin a Olibo. Ket nagetnod hidi ha dibelew na Templo. Sa, binumikan ha nikuna ni Pedro, ni Santiyago, ni Juan ken ni Andres. Ket sinalodsod di a sililimed, ⁴“Ipeta mo bi, Maestro, hangan dumemat i kinagi mo? Anya wade i tiplad, penu makatandiyon mi a dumemat iday a tiyempo a matungpal i kinagi mo?”

⁵Ket kinagi ni Jesus, “Magingat kam. Awan moy ipalobus a atoy i mangallilaw ha nikam. ⁶Ta atoy nokkan i makpal a umangay, ket magkagi a hidi man i Cristu a pinaangay na Dios penu maghari. Ket makpal i allilawan di nokkan. ⁷Ket maski nu mabaheta moy megipu ha gubat ken riribuk, awan kam mina magburibur. Ta masapul a magimet idagento ha palungo. Ngem maski nu kona hito, awan pala ha tiplad na tiyempo a pakobos na tolay ha lutak. ⁸Ta maggubat pala i makpal a bayan. Ket atoy bila i makpal a gingined a dakkal, ken makpal a

alap, ken saket ha maski nu hadya a lugar. Ngem maski nu kona hito, pangrugiyon la ide na tiyempo a pagrigrat, ket kona ha paggasokan na babbey a magenak.

⁹“Pati hikam,” intulos ni Jesus. “Magingat kam. Ta ipadapak na kam na tototalay, a iyangay di kam ha gobyerno. Ket sabbadan di kam ha kapilya di. Ket isaguppang di kam ha gobernador a hidi, ken ha hari a hidi, gipu ha panahod moy ha nikan. Iday i gundaway moy a magpatahod megipu ha nikan. ¹⁰Ta masapul a mebaheta ide a Mappiya a Baheta ha ngamin a tolay ha lutak. Sa, atoy dan i tiyempo a pakobos na tototalay ha lutak.

¹¹“Isu, nokkan, nu dakapan di kam ken idarum di kam, awan kam mina magburibur nu anya mina i tabbeg moy. Ta Apo Dios i makatandi ha iday. Basta ipeta moy la i maski nu anya a ipanakam na ha nikan. Ta bakkan a hikam i magkagi, nu awan i Espiritu na Dios i magpakagi ha nikan.

¹²“Ngem katandiyon moy mina a atoy i kappal a magpapatay. Maski atoy i kappal a patakka a magpapatay ha kakabsat di. Onu maski ha hama a hidi, mangidarum hidi ha annak di a papatayan di. Ket kona bila hito i gimetan na annak ha daddakkal di. Ta kona hito i madukas a tiyempo nokkan. ¹³Ket sentiyon na kam na kakpala a tolay gipu ha panahod moy ha nikan. Ngem mesalakan nokkan i maski nu heya a makatured hanggan ha panungpala.”

¹⁴Ket intulos ni Jesus, “Dumemat nokkan i oras, ket maenta moy ha Templo i pagsenti ha Dios. (Masapul a malaing unay i magbasa ha ide, penu makatandiyon na mina.) Ket nokkan, nu napatakna hikuna ha lugar a awan ha kalentigan na a tumakna, kumamang mina ha amugod i ngamin a maggipu ha Judeya. ¹⁵Masapul a dagus a bumuyot i maski nu heya. Nu hen hidi ha lapon na bilay, awan mina hidi sumadap penu mangalap ha aruwatan di. ¹⁶Ket nu hen hidi ha talon, awan mina hidi sumoli penu mangalap ha badu di. ¹⁷Kakakagbi i mabuktet a hidi ken magpasuso a hidi ha tiyempo hito. ¹⁸Ikarkarag moy ha Dios a awan ito magimet ha tiyempo na ahided. ¹⁹Gipu ta ha ide a tiyempo, atoy i rigrat a awan pala a napadas na tototalay, maski idi pinakaparsuwa na ide a lutak, hanggan ha yenan. Ket awan mapinduwa idagende a rigrat, hanggan awan ha kahad. ²⁰Ngem maski nu kona hito i rigrat, nebital na Dios i dagop a pamalak na rigrat aye. Ta nu awan na paballikan i tiyempo hito, awan ha tototalay a mesalakan. Ngem gipu ha tototalay a pinili na, a inbukod na, paballikan na nokkan ide a tiyempo a pagrigrat.”

²¹Ket ha tiyempo hito, “Awan moy mina tahodan, nu mepeta ha nikan, a ‘Entan moy ihe! Ta atoy dan ihe i Cristu!’ onu ipeta di, ‘Entan moy ihay. Atoy ihay i Cristu!’ konan di. Madi iday, ket awan moy iday tahodan. ²²Ta atoy nokkan i mangallilaw a hidi a magkagi a hidi kan i

Cristu a maghari mina, onu hidi kan i mahagpugto a nagipu ha Dios. Ket magipaenta hidi ha kaddat di ken makpal a pagpasabbew, penu allilawan di mina i totolay na Dios a inbukod na. Ngem awan ito a mabalin ha nidi. ²³Ngem ha nikam, magingat kam! Inpakatandi ko dan i ngamin a dagende, penu makasagana kam ha palungo a magimet idagento a rigrigat.”

I Pagsoli ni Jesus Nokkan

²⁴“Ket nokkan, nu kobosan na tiyempo a pagrigrigat, dumiham i silaw na sengggit, ket awan magdisyag i bulan. ²⁵Ket matakneg i pusiyan a hidi. Ket mapasina i sengggit ha paglakadan na. Ket kona bila hito ha bulan. ²⁶Sana, maenta na ngamin a tolay i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, a bumugsokak ha ulap. Ket maenta di i kainamakan ko, ken kinapigsa ko. ²⁷Sako, paangayan i anghel a hidi ha ngamin a paset na lutak, a mangpuhon hidi ha ngamin a sakop ko a tolay a pinili na Dios a ibukod na.”

I Pangarigan na a megipu ha Kayo a Igos

²⁸Ket intulos ni Jesus, a kinagi na, “Nanakaman moy i kayo a igos. Ta nu magbudak i tingitingi na, katandiyon moy a dandani dan a kasinag. ²⁹Ket kona bila hito ha dagenday a magimet nokkan. Nu maenta moy idagenday a nepugto ko, makatandiyon moy a dandani dan i tiyempo na pagsoli ko. ³⁰Magsiguradowak ha nikam, a makatulos pala ide a kalase na totolay, hanggan matungpal idagento. Sa, awan dan hidi, ta matay hidi ngamin. ³¹Ket maski nu maawan bila i ngamin a langit ken ngamin a lutak nokkan, ipeta ko ha nikam a makatulos pala i kakkagi ko. Ta awan a mabalin a maawan i kagi ko,” kon ni Jesus.

Awan ha Makatandi ha Pamalak a Pagsoli ni Jesus

³²Ket intulos na, “Awan ha makatandi nu hangan a matongpal i nepugto ko he. Maski i anghel a hidi, a awan di katandiyon. Maski hikan a Annak na Dios, a awan ko bila katandi. I Hama ko la i makatandi ha iday. ³³Isu, magingat kam, ket magsagana kam. Ta awan moy katandiyon nu hangan i pagdemat na tiyempo aye.

³⁴“I pangikalan na ito i esa a lallaki a maglakad ha madiyo a lugar. Ket ha pagpakada na, italak na i bilay na ha tagabu na a hidi. Ket bonan na i kada esa ha tarabaho na. Ket bonan na bila i mahagdapon ha ruwangan, a tahokan di mina i pagsoli na, ket awan mina hidi kumakelap.

³⁵“Isu, niaen, kona bila hito, i ipeta ko ha nikam, a magsagana kam mina. Ta awan moy katandi nu hangan i pagsoli na makinbilay aye. Baka magsoli ak ha kallap, o maski nu lubuk na kallap, onu parbangon, onu

agsapa. ³⁶Oni ay. Magsagana kam. Amangan nu bigu la a magsoli ak, ket madanon takam a kumakelap.

³⁷“Isu, ibon ko ha nikam a kona ha ibon ko ha ngamin a totolay ko, a magsagana kam, a tahokan moy i pagsoli ko.”

Makipaguhon i Kasenti na nu Panyan di a Patayan ni Jesus

14 ¹Niyaen, duwa pala a pamalak, ket dumemat i tiyempo na piyesta, nu magkan hidi ha tinapay a awan ha lebadura na. Ket nanagenan ito ha Piyesta na Pinagtalebana na Anghel a Magpatay.

Niyaen, nakipaggampong i matangkay a papadi ken maestro a hidi na Linteg, nu panyan di a padakapan ni Jesus ha nalimed, a papatay di mina hikuna. ²“Ngem awan ha yenana a piyesta,” kinagi di, “amangan nu magriribuk i kappalan a tolay.”

I Nangbulak ha Bangbanglo ha Buntok ni Jesus

³Ket atoy idi ni Jesus ha ili a Betaniya, ha bilay ni Simon a nakahusay ha kattal na. Idi nangan pala hidi, dinumemat i esa a babbey a nakaegkam ha esa a botelya. Ket naputat ito ha mangina a pagbangbanglo. Ket tinappeng na i tangad na botelya aye, penu mebulak i pagbanglo. Sana, inbulak ide a ngamin a pagbanglo ha buntok ni Jesus. ⁴Ngem atoy hay i kappal a nakaingal. Ket nagkinagi hidi, “Apay a ginastuwan na babbey i bangbanglo? ⁵Nelako mina ito ha korinat. Ta balle na ito i makatawen a suweldo na tarabahador. Ket inyatad na mina ha napobre a hidi.” Kona he i pagulew di ha babbey aye.

⁶Ngem kinagi ni Jesus, “Pabiyanan moy hikuna! Apay a ulewan moy? Mappiya unay i ginimet na ha nikan. ⁷Ta kankanayon a atoy i napobre a hidi ha henan moy, ket madaggapan moy hidi ha maski nu anya a oras. Ngem bakkan ha nikan. Ta awan maalay i oras ko ha nikam. ⁸Niyaen, ha ide a babbey, nagserbe dan hikuna ha nikan, ayun ha kabaelan na. Ket inbulak na i pagpuhet ha natay. Isu, nesagana na dan i baggi ko, gipu ta dandaniyak dan a matay ken melabbang. ⁹Ket tahod ide a ipeta ko ha nikam: Ha maski nu hadya ha ngamin a lutak a pagtolduwan di ha Mappiya a Baheta na Dios, mepakatandi bila i ginimet na babbey aye. Ket pagpanakam bi ito ha hikuna.”

Makitulag ni Judas a Liputan na ni Jesus

¹⁰Kobosan na ito, inumangay ni Judas Iskaryote, i esa a lallaki ha esa pulo ket duwa a tolduwan ni Jesus. Inumangay hikuna ha matangkay a papadi, a makitulag a maglipot ha ni Jesus ha nidi. ¹¹Ket naragsak hidi, idi nagteman hidi ha hikuna. Ket inkari di a atdinan di hikuna ha korinat. Isu, nangrugi ni Judas a magnakam, nu panyan na a liputan ni Jesus.

I Pangapon di Jesus ha Piyesta

¹²Dinumemat i nekaesa a pamalak na Piyesta. Ide i pamalak a partiyon di, ket iwagah di ha Dios i urbon a karnero. Ken magkan hidi ha malapis a tinapay, a awan ha lebadura na. Ket naganan di ito ha “Pangapon na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay.”

Ket sinalodsod na tolduwan a hidi ni Jesus, “Hadya i kayat mo a pangisaganaan mi ha Pangapon na Pinagtaleban?” ¹³Ket pinaangay na i duwa a tolduwan na, a inpeta na, “Umangay kam ha ili. Ket magtagbu ha nikam i esa a lallaki a sinumagab. Umunod kam ha nikuna. ¹⁴Ket ha maski nu anya a bilay a saddapan na, ipeta moy ha makinbilay a, ‘Pasalodsod ni Maestro nu hadya i paghenan mi, a magkan ha Pangapon na Pinagtaleban?’ kon moy. ¹⁵Nu ipeta moy ito ha nikuna, ipaenta na ha nikam i dakkal a kuwarto ha ontok, a atoy i ngamin a aruwatan na para ha Pangapon tam. Ket hito i pangisaganaan moy ha Pangapon tam na Pinagtaleban,” kon ni Jesus.

¹⁶Ket inumangay hidi a duwa, ket sinumadap hidi ha ili, ket naeriyokan di i ngamin a inpeta ni Jesus, a kona ha nepeta na. Ket nagsagana hidi ha Pangapon na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay.

¹⁷Idi kallap dan, dinumemat ni Jesus, a kaagum na i esa pulo ket duwa a tolduwan na. ¹⁸Idi nangan pala hidi, kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a atoy ha he ha agagum tam a makipagkan i mangliput nokkan ha nikan.” ¹⁹Ket nagladingit i tolduwan na a hidi. Ket esesa a nagsalodsod hidi ha ni Jesus, “Sabali a hikan i konan mo, anya?” ²⁰Ket kinagi ni Jesus, “Awan ha sabali, nu awan i esa ha nikam a esa pulo ket duwa, ket makisawsaw bila ha nikan ha tinapay ha digu aye. ²¹Hikan i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket masapul a matayak nokkan kona ha nesurat ha Libro na Dios. Ngem marigat unay i parusa ha mangliput ha nikan. Sayang agay ha nikuna. Mas mappiya nu awan mina hikuna neenak,” kon ni Jesus.

I Dilokod a Pangapon ni Jesus

²²Idi nangan pala hidi, nangalap ni Jesus ha tinapay. Ket nagyaman hikuna ha Dios. Ket pinilakpilak na i tinapay aye. Ket inyatad na ha nidi. Inpeta na, “Alapan moy ide a kanan moy. Ide i baggi ko.” ²³Ket inalap na bila i baso na basi. Ket idi nagyaman hikuna ha Dios, ingiwat na ha nidi. Ket ininom di ngamin. ²⁴Kinagi na, “I basi aye i digi ko a pangtongpal ha kari na Dios. Magabuyos i digi ko para ha makpal a tolai. ²⁵Ket tahod ide a ipeta ko ha nikam, a awanak manon uminom ha basi na ubas, a kona he, hanggan iday a pamalak nu makipaginom kitam manon ha paghariyan na Dios.”

²⁶Idi nagkansiyan hidi ha padeyaw di ha Dios, inumangay hidi ha amugod a Olibo.

Pugtowan ni Jesus a Tumalekkod ni Pedro

²⁷Kinagi ni Jesus ha nidi, “Buyotanak moy nokkan. Hikam ngamin. Ta kona ha ide i nesurat ha Libro na Dios, a ‘Patayan ko i mahagdapon ha karnero,’ kon na Dios, ‘ket mawarawara i karnero na a hidi,’ kon na. ²⁸Ngem nokkan nu magbiyagak manon,” intulos ni Jesus, “magpalungo ak ha nikam a umangay ha Galileya. Ket urayan takam ihay.”

²⁹Niyaen, kinagi ni Pedro, “Maski nu buyotan naka na ngamin a agagum ko, awanak sumina ha nikaw.” ³⁰Ngem kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikaw: ha yenan a kallap, ha palungo na mekaduwa a pinagtarao ko kawitan, ket namintallu dan a inlibak mo ak.” ³¹Ngem tinabbeg ni Pedro ha napigsa, “Maski nu matayak gipu ha nikaw, pulos, a awan taka ilibak.” Ket kona bila hito i kinagi na ngamin a tolduwan ni Jesus.

Magkararag ni Jesus ha Getsemani

³²Niyaen, inumangay di Jesus ha esa a lugar a managenan ha Getsemani. Ket kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Magetnod kam ha he, a maguray. Umangayak pala iho a magkararag.” ³³Ket inkuyog na di Pedro, Santiyago ken Juan.

Niyaen, madaggi unay i nakam ni Jesus. Ket nagriritubuk i nakam na, gipu ha dandani a magimet ha nikuna. ³⁴Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Matayak dan gipu ha nakaro a ladinget ko. Magwarak kam pala ihe a magpuyat kam.”

³⁵Inumadiyo ha ballik ni Jesus, sa, hinumakab ha lutak. Ket inkararag na a nu mabalin mina, ket mesalakan hikuna ha katay na. ³⁶“Hama ko,” kinagi na, “magimet mo i maski nu anya. Isu, awanak mo bi adiyowan ha magnanayon ha katay ko. Ngem maski nu kona hito a mahukomanak, bakkan mina a pagayatan ko i gimetan mo, nu awan i pagayatan mo. Ket usegan ko dod i kayat mo,” kon ni Jesus.

³⁷Idi nagsoli ni Jesus, nadanon na a kumakelap idagenday a tallu a tolduwan na. Ket kinagi na ha ni Pedro, “Simon, nakakillap ka dan? Awan ka dod makapagpuyat a maski esa a oras, ket magagum ha nikan? ³⁸Magpuyat ken magkararag kam, penu awan kam magliwat nu masolisog na kam ni Satanas. Katandiyon ko a kayat na nakam moy a maggimet ha mappiya, ngem malupoy malla i baggi moy.”

³⁹Ket inumangay manon ni Jesus a magkararag. Ket inpenduwa na i inaged na ha Dios. ⁴⁰Sa, nagsoli manon ha henan na tolduwan na a hidi, ket nadanon na hidi a kinumillap, ta nakakellap hidi unay. Ket awan hidi ha kagi ha nikuna, ta masaniki hidi. ⁴¹Ket napentallu a inumangay hikuna a magkararag. Idi kasoli na, kinagi na ha nidi, “Anya, kumilap kam pala? Kuston ito. Dinumemat dan i oras! Megiwatak dan ha madukas a hidi. ⁴²Umikat kamon. Entamon. Atoy dan i mangliput ha nikan.”

I Pagdakap Di ha ni Jesus

⁴³Idi nagkagi pala ni Jesus, dinumemat ni Judas. Hikuna i esa ha dagenday esa pulo ket duwa a nakiagum ha ni Jesus. Ket atoy bila ha ni Judas i makpal a nagtagisondang ken nagtagigahoti. Naggipu hidi ha matangkay a papadi, ken mamaestro na linteg, ken panglakayan a hidi na Judyo. ⁴⁴Niyaen, idi palungo ha pagdemat di ha henan di Jesus, inpeta ni Judas ha agagum na, “Ammosan ko nokkan i lallaki a eriyokan moy. Hikuna i dakapan moy, a iyangay moy ha happo moy. Ket ingatan moy mina a daponan moy hikuna perpermi.”

⁴⁵Niyaen, idi pagdemat di Judas, binumikan hikuna a dagus ha ni Jesus, ket kinagi na, “Maestro!” Sana, inammosan. ⁴⁶Ket dinakap di ni Jesus, a inegkam di perpermi. ⁴⁷Ngem ha agagum ni Jesus, atoy i esa a nagsakrot ha sondang na. Ket kinatol na i tagabu na katangkayan a padi. Ket nesina na i kanawan a talinga na.

⁴⁸Kinagi ni Jesus ha nidi, “Mahagtakawak dod? Apay a usaran moy i sondang ken gahote a pangdakap moy ha nikan? ⁴⁹Nikuna kadapamalak, nangitolduwak ha saguppang moy ha Templo. Ket awanak moy dinakap. Ngem niyaen, mapalobusan kam, penu matungpal i nesurat na minahagpugto ha Libro na Dios.” ⁵⁰Idi kinagi na iday ni Jesus, binuyotan na hikuna na ngamin a agagum na.

⁵¹Niyaen, ha pinangiyangay di ni Jesus ha ili, atoy i esa a lallaki a inumunod ha nidi. Nakakagay la hikuna ha ulas. Ket dinakap di. ⁵²Ngem nakalapsut hikuna ha ulas na, ket binumuyot hikuna a naubi.

Ni Jesus ha Saguppang na Katangkayan a Padi

⁵³Niyaen, intugan di ni Jesus ha bilay na katangkayan a padi. Ket atoy bila hay i ngamin a matangkay a padi, ken panglakayan na Judyo, ken maestro a hidi na linteg, a pinumisan dan hidi. ⁵⁴Tinumagubet dan ni Pedro, ngem awan hikuna binumikan. Ket tinumulos, a sinumadap hikuna ha paraangan na bilay na Katangkayan a Padi. Ket inumetnod hikuna a nakipagendu ha guwardya a hidi.

⁵⁵Ha iday a oras, ha Katangkayan a Padi ken ngamin a agagum na, mageriyok hidi ha sistigu a mangpaliwat mina ha ni Jesus. Ta kayat di a mapapatay. Ngem awan ha sistigu a naeriyokan di. ⁵⁶Ta maski nu makpal i nangpaliwat ha ni Jesus, awan a nagtutunos i kinagi di, ta silisileng la i inpeta di.

⁵⁷Sa, atoy bila i kappal a tinumaknag a mangpaliwat. Ket nagsileng bila hidi. Kinagi di, ⁵⁸“Nateman mi ide a kinagi na, a ‘Rakrakan ko nokkan ide a Templo a pinatakna na toloy. Ket ha tallu a pamalak, patakna ko i sabali a awan a ginimet na tolay,’ kon na idi.” Ide i inpaliwat di ha ni Jesus. ⁵⁹Ngem maski nu kona hito i kakkagi di, awan a nagtutunos i pinagpaliwat di ha ni Jesus.

⁶⁰Niyaen, tinumaknag i Katangkayan a Padi ha sagupang di. Ket sinalodsod na ha ni Jesus, “Madiyan mo dod a magtabbeg? Anya ipeta mo megipu ha ngamin a pagpaliwat di ha nikaw?” ⁶¹Ngem nagulimek la ni Jesus, a awan hikuna nagkagi. Ket sinalodsod na manon na Katangkayan a Padi, “Anya ipeta mo? Hikaw i Cristu a Annak na Dios a pinaangay na penu maghari?” ⁶²Ket kinagi ni Jesus, “Oni. Hikan dan. Ket nokkan, metanak moy a magetnod ha henan na Dios a maghari. Ket metan moy bila i pagsoli ko ha ulap, penu maghukom ha totolay.”

⁶³Idi nateman na ito na Katangkayan a Padi, pinisad na i kagay na. Ket kinagi na, “Awan tam masapul i sistigu a hidi. ⁶⁴Nateman tam i kakkagi na a agindidios. Ta nateman tam i kinagi na, a hikuna i Annak na Dios. Isu, niyaen, anya i nakaman moy?” kon na Katangkayan a Padi. Ket ninakam di ngamin a mapapatay ni Jesus. ⁶⁵Sa, atoy i kappal a nagloktab ha nikuna. Ket binadbadi i mata na. Sadi, dinanogdanog hikuna, a kinagi di, “Pugtuwan mo nu heya i nangdanog ha nikaw,” kon di.

Kalpasan na, inalap na guardiya a hidi, a dinanog di bila ni Jesus.

Ilibak ni Pedro ni Jesus

⁶⁶Idi nagetnod pala ni Pedro ha paraangan na bilay, binumikan i esa a babbey a tagabu na Katangkayan a Padi. ⁶⁷Ket naenta na ni Pedro a magendu. Sana, inaamatan hikuna. Ket kinagi na, “Nagagum ka bila ha ide a taga-Nasaret, a ni Jesus!” ⁶⁸Ngem inlibak ni Pedro, a kinagi na, “Bakkan a hikan! Awan ko makatandiyang i kagiyan mo.” Ket linumapos ni Pedro a nagturing ha ruwangan. Ket nagtaraok i kawitan.

⁶⁹Sa na, naenta manon hikuna na babbey aye. Ket kinagi na manon ha totolay a atoy hay, “Hikuna i agum di Jesus!” ⁷⁰Ngem naglibak manon ni Pedro.

Sa, idi awan ha maalay, ket kinagi na totolay a atoy hay, “Sigurado a hikaw i esa a nagagum ha di Jesus, ta taga-Galileya i kakkagi mo,” kon di. ⁷¹Ngem kinagi ni Pedro, “Parusaan na ak na Dios nu magsilengak! Tahod a awan ko katandi iday a lallaki a kagagiyan moy!” ⁷²Ket dagus a nagtaraok manon i kawitan. Ket nanakam ni Pedro i kinagi ni Jesus, “Ha palungo na mekaduwa a pinagtaraok na kawitan, ilibak mo ak ha mamintallu.” Idi nanakam ito ni Pedro, minagsaket unay i nakam na, a nagsangisanget.

Ni Jesus ha Sagupang ni Pilato

15 ¹Niyaen, idi agsapa, nakipagpisan manon i kapkapitan na padi, ken panglakayan, ken mamaestro na Linteg, ken ngamin a kamkameng na Sanhedrin. Ket tinulag di nu anya i gimetan di.

Ket kinawaran di ni Jesus. Sadi, intugan hikuna ha ni Gobernador Pilato. ²Sinalodsod ni Pilato ha ni Jesus, “Hikaw dod i hari na Judyo

a hidi?” Ket intabbeg ni Jesus, “Tahod i kinagi mo.”³ Ket makpal i inpaliwat na matangkay a padi a hidi ha ni Jesus.⁴ Ket sinalodsod manon ni Pilato, “Anya? Awan ka ha tabbeg? Temanan mo i makpal a ipaliwat di ha nikaw!”⁵ Ngem awan la a tinumabbeg ni Jesus. Ket nalaktat ni Pilato a awan na inkalentigan ni Jesus i baggi na.

Piliyan di a Mapapatay ni Jesus

⁶Niyaen, atoy i ugali ni Pilato, a magpalakad hikuna ha esa a balud ha kada tawen, ha Piyesta na Pinagtalebana na Anghel a Magpatay. Ket palobusan ni Pilato i totolay a hidi a maggili nu heya i palakadan na.⁷ Ket atoy i esa a balud, a ni Barrabas i nagen na. Kaagum hikuna na nakabuno a hidi, idi nagriribuk hidi ha gobyerno. Ket nakabuno hikuna, idi pinagriribuk di.

⁸Niyaen, dinumulog i makpal a tolay ha ni Pilato. Ket inaged di a palakadan na i esa a balud.⁹ Ket sinalodsod ni Pilato, “Kayat moy a palakadan ko i hari na Judyo?”¹⁰ Kinagi na ito ni Pilato gipu ta katandiyana na a sumeni i kapkapitan na padi ha ni Jesus. Ket iday i gipu na a inpabalud di hikuna.¹¹ Ngem dinurogan na dagende a padi i tolay a hidi, penu agedan di ha ni Pilato a palakadan na ni Barrabas, ket awan man ni Jesus.¹² Ket sinalodsod manon ni Pilato, “Anya dod i gimetan ko ha ide a nagenan moy a Hari na Judyo?”¹³ Ket inrangsit di, “Pelansa mo hikuna ha kudos!”¹⁴ Ket kinagi ni Pilato, “Apay? Anya i liwat na?” Ngem inpigsa di i rangsit di, “Pelansa mo hikuna ha kudos!”

¹⁵Isu, gipu ta kayat ni Pilato a pagustowan i tolay a hidi, pinalakad na ni Barrabas. Ket pinasabbad na ni Jesus. Sana, inbon ha sundalu a hidi a ilansa di ha kudos.

Lokowan na Sundalu a hidi ni Jesus

¹⁶Insadap na sundalu a hidi ni Jesus ha panghukoman, ha disalad na bilay na Gobernador. Ket inayagan di i ngamin a agagum di.¹⁷ Sadi, kinagayan ni Jesus ha madideg a lupot. Ket naggimet hidi ha korona a seset, ket indatton di ha buntok na.¹⁸ Sa hidi, nagindedeyaw a nangsapak ha ni Jesus, ha “Madeydeyaw i Hari na Judyo!” kon di.¹⁹ Ket pinakol di i buntok na ha tikkal. Ket linoktaban di hikuna. Ket nagparentumeng hidi ha saguppang na a nagngidi-ngiditan di hikuna.²⁰ Idi nobosan di a nagulew-ulewan, inadya di i madideg a kagay na, ket intennon di i bukod na a tennon. Sadi, inlapos hikuna, penu ilansa di ha kudos.

Melansa ni Jesus ha Kudos

²¹Idi paglakad di, natagbu di i esa a lallaki a sumasaddap ha ili. Taga-Sirene hikuna. Ni Simon i nagen na. Hikuna i hama ni Alehandro ken

ni Rupus. Idi netan di hikuna, pinilit na sundalu a hidi a mangbaklay ni Simon ha kudos ni Jesus.

²²Ket inyangay di ni Jesus ha lugar a nagenan di a “Golgota”. Kayat na a kagiyan, “Henan na Karbot.” ²³Idi kaddemat di hito, inatdinan di ni Jesus ha arak a nalaokan ha mirra, a kalase na agas a pangpaadya ha saket. Ngem minadiyan ito ni Jesus. ²⁴Sadi, inlansa ni Jesus ha kudos. Kobosan na, binunong di i tennon na, a nagbibinunotan di nu anya i maalap na kada esa.

²⁵Inlansa di ni Jesus idi alas nuwebe na maledum. ²⁶Ket atoy i surat ha kudos a pangpaliwatan di ha nikuna. Ket nesurat, “I HARI NA JUDYO.”

²⁷Ket atoy bila i duwa a mahagtakaw a inlansa di ha ide a lugar. Inlansa di i esa ha makannawan ni Jesus, ket i sabali ha makannigid na. ²⁸[Ket gipu ta kona hito, natungpal i nesurat ha Libro na Dios, a “Nebilang i Cristu ha madukas a hidi.”]

²⁹Ket atoy ihay i makpal a tinumataleb ha kudos na. Ket winingwingiwingan di ken nagulewan, a kinagi di, a “Nay kan! Kinagi mo a rakrakan mo i Templo, sa mo, patakngan manon ha tallu a pamalak! ³⁰Nay ka dan! Isalakan mo dod i baggi mo, ket umogsad ka ha kudos aye!”

³¹Ket kona bila hito ha pinagulew na kapkapitan na padi a hidi, ken mamaestro na linteg. Nagkinagi hidi, a “Insalakan na kan i makpal a tolay, ngem niyaen, awan na mesalakan i baggi na,” kon di. ³²“Nu tahod a hikuna i Cristu a Hari na Judyo, umogsad mina hikuna, penu maenta tam ken tahodan tam hikuna,” konan di. Ket kona bila hito, maski ha nidi a duwa a kasabay na a nelansa, a inulew di bila ni Jesus.

Matay ni Jesus

³³Idi lubuk na pamalak, nagdiham i ngamin a lutak hanggan alas tres. ³⁴Idi alas tres dan, inrangsit ni Jesus, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” a kayat na a kagiyan, “Dios ko, Dios ko, apay a pinabiyanak mo?”

³⁵Nateman na ito na kappal a nakatakng hay, ket inulew di, a kinagi di, “Ayagan na i minahagpugto a ni Elias!” ³⁶Ket nagbuyot i esa a nangalap ha hamet, ket insawsaw na ito ha makkak a arak. Sana, indatton ha ontok na kayo, ket inpasapsap na ha ni Jesus. Kinagi na, “Entan tam nu umangay ni Elias a mangiogsad ha nikuna ha kudos!”

³⁷Niyaen, inrangsit manon ni Jesus ha napigsa. Kobosan na, linumakad i angas na. ³⁸Ket bigu la a napisad i nabigal a kurtina ha Templo. Ito i pangsalan ha totolay ha iday a kuwarto a nadosan, ha disalad na Templo. Ket napisad ito a naggudwa, naggipu ha ontok hanggan ha sidung.

³⁹Ha saguppang na kudos, atoy i kapitan na sundalu a nagtatakng hay. Idi naenta na nu panyan a minatay ni Jesus, kinagi na, “Tahod a Annak na Dios ide a lallaki.”

⁴⁰Ket atoy bila ihay i kappal a babbey a nagtataknag ha madiyo ballik. Ket nangaamata hidi ha ngamin a nagimet ihay. Atoy ha nidi di Maria Magdalena, Salome, ken Maria a hena di Jose ken Santiyago. ⁴¹Idagende a babbey i inumuseg ha ni Jesus idi naghén hikuna ha Galileya, ket nagserserbe hidi ha nikuna. Ket atoy bila hay i makpal a sabali a babbey a inumuseg ha ni Jesus ha Jerusalem.

Ilabbang di ni Jesus

⁴²Niyaen, dandani dan a kallap. Ket Biyernes iday a pamalak a pagdespiras di ha Sabado. Ket maneg, kon na kan, nu magtarabaho i Judyo a hidi ha Sabado. ⁴³Isu, inumangay ni Jose a taga-Arimateya. Hikuna i esa a madedeyaw a sakop na Sanhedrin. Ket tahotahokan na i pagdemat na paghariyan na Dios. Ket niyaen, pinatured na i baggi na a umangay ha ni Pilato, a magaged ha bangkay ni Jesus. Ta dandani dan a kallap. ⁴⁴Idi nabaheta ni Pilato a natay dan ni Jesus, nalaktat hikuna. Ket inayagan na i kapitan na sunsundalu, ket sinalodsod na nu tahod a natay ni Jesus. ⁴⁵Idi inbaheta na kapitan a tahod a natay ni Jesus, inpalobus ni Pilato a alapan di Jose i bangkay ni Jesus.

⁴⁶Inpeyogsad di Jose i bangkay ha kudos. Ket binadbad di ha maponset a hamet a kagatang na. Ket intagmak di ito ha labbang a nakotkotan ha dilenas. Kobosan na, indatton di i dakkal a pogedu a pangkallab di ha labbang. ⁴⁷Nangaamata di Maria Magdalena ken Maria a hena ni Jose. Ket naenta di i nakelabangan ni Jesus.

Magbiyag Manon ni Jesus

16 ¹Idi nobos i Sabado a pagemmangan di, inumangay di Maria Magdalena, Salome ken Maria a hena ni Santiyago. Ket ginatang di i bangbanglo a pagpuhet di mina ha bangkay ni Jesus. ²Ket idi maledum na Domingo, idi humangkat i senggít, inumangay hidi ha labbang ni Jesus. ³⁻⁴Ha paglakad di, nagsinalodsod hidi nu heya i mangadya ha pogedu a nekalab ha labbang. Ta madaggi unay iday a pogedu. Ngem idi kaddemat di, naenta di a naadya dan iday a pogedu. ⁵Isu a sinumadap hidi ha labbang. Ket atoy i naenta di a esa a lallaki. Nagetnod hikuna ha makannawan. Ket pasig la maponset i tennon na. Ket nalaktat idagende a babbey.

⁶Ngem kinagi na, “Awan kam manteng. Katandi ko dan a eriyokan moy ni Jesus a taga-Nasaret, a nelansa ha kudos. Ngem awan dan hikuna ihe, ta minagbiyag manon! Entan moy ihe a nangitagmakan di ha bangkay na. ⁷Niyaen, umangay kam, a ibaheta moy ha tolduwan na a hidi, nangruna ha ni Pedro: ket ‘Magpalungo kan ni Jesus ha nikam ha Galileya. Ket metan moy hikuna ha hay, a kona ha inpeta na ha nikam idi,’ kon moy a.”

⁸Ket dagus a linumapos idagende a babbey, a binumuyot hidi. Ta nanteng hidi. Ket nagyagyag i baggi di gipu ha laktat di. Awan di kaya i magkagi ha maski nu heya a natagbu di, ta nanteng hidi unay.

I Pinagpaenta ni Jesus ha Tolduwan na a Hidi

⁹Niyaen, kona ha ide i pinagpaenta ni Jesus ha totolay. Idi minagbiyag manon ni Jesus, idi maledum na Dominggo, nagpaenta hikuna ha palungo ha ni Maria Magdalena. Hikuna i babbey a nangpalakadan na ha pitu a dimonyo. ¹⁰Ket inumangay ni Maria ha toltolduwan ni Jesus, idi nagladingit ken nagsangisanget pala hidi. Ket inbaheta na ha nidi a naenta na ni Jesus. ¹¹Ngem idi nateman di i kinagi na, a minagbiyag manon ni Jesus ken nagpaenta ha nikuna, awan di hikuna tinahod.

¹²Kobosan na ito, pinumenta manon ni Jesus ha duwa a tolduwan na, idi naglakad hidi ha lapos na ili. Ket sabali manon i itsura na. ¹³Ket nagsoli idende a duwa, a inbaheta di ha agagum di, ngem awan di hidi tinahod.

¹⁴Kobosan na ito, pinumenta ni Jesus ha dagenday a esapulo ket esa a tolduwan na, idi magkan pala hidi. Ket binahang na hidi gipu ha maigat a nakam di, a awan hidi nanahod ha nikuna. Ta awan hidi nanahod, maski idi nebaheta ha nidi na dagenday a nakaenta ha ni Jesus, a minagbiyag manon. ¹⁵Sana, inbon ha nidi, a “Umangay kam ha ngamin a paset na lutak aye, ket ibaheta moy ha ngamin a totolay ide a Mappiya a Baheta. ¹⁶Ha maski nu heya a manahod ha nikan ken mabinyagan, mesalakan hikuna nokkan ha paghukom na Dios. Ngem ha maski nu heya a awan a manahod, hukoman na hikuna na Dios. ¹⁷Ket meyatad ha manahod a hidi idagende a pinnakabalin, penu mepaenta di a nagpasakop dan hidi ha Dios. Gipu ha turay na nagen ko a igiwat ko ha nidi, makapalakad hidi ha didimonyo, ket makakagi hidi ha sabasabali a pagkakagi a awan na makatandiyon na totolay. ¹⁸Ket maski nu magegkam hidi ha ulag, onu uminom hidi ha sabidong, awan hidi maanya. Ket itupu di i kamat di ha magsaket a hidi, ket humusay hidi.”

¹⁹Kobosan na pinagkagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, pinaontok na hikuna na Dios ha langit, a magagum ha Dios a maghari.

²⁰Ket inumangay i tolduwan na a hidi ha maski nu anya a lugar, a nagpakatandi hidi ha ide a Mappiya a Baheta. Ket dinaggapan na hidi ni Apo Jesus, a nagpatahod hikuna ha totolay a tahod i inbaheta di. Ta inatdinan na i tolduwan na a hidi ha pinnakabalin di a kona ha pagtiplad na a atoy hikuna ha nidi.